

Persoonallisuuspiirteiden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteys heterosuhteissa

Heidi Annika Sorsa

014167078

Pro gradu -tutkielma

Psykologian ja logopedian osasto

Lääketieteellinen tiedekunta

Tammikuu 2018

Ohjaaja: Sointu Leikas

HELSINGIN YLIOPISTO - HELSINGFORS UNIVERSITET - UNIVERSITY OF HELSINKI

Tiedekunta - Fakultet - Faculty Lääketieteellinen tiedekunta		Laitos - Institution – Department Psykologian ja logopedian osasto	
Tekijä - Författare - Author Heidi Annika Sorsa			
Työn nimi - Arbetets titel - Title Persoonallisuuspiirteiden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteys heterosuhteissa			
Oppiaine - Läroämne – Subject Psykologia			
Työn laji ja ohjaaja(t) - Arbetets art och handledare – Level and instructor Pro Gradu -tutkielma, Sointu Leikas		Aika - Datum - Month and year Tammikuu 2018	Sivumäärä - Sidoantal - Number of pages 44
<p>Tiivistelmä - Referat – Abstract</p> <p><i>Tavoitteet.</i> Persoonallisuuspiirteet ovat yhteydessä yksilön hyvinvointiin ja tärkeisiin elämänvaiheisiin ja -tapahtumiin, kuten parisuhteeseen. Valtaosa ihmisistä solmii elämänsä aikana parisuhteen tai parisuhdetta. Persoonallisuuspiirteet ovat tärkeässä roolissa parisuhteen toiminnassa, sillä yksilön parisuhdetyytyväisyyteen vaikuttavat hänen omien piirteidensä lisäksi myös puolison persoonallisuuspiirteet. Tyytyväisyydellä on merkittäviä seurauksia, sillä se esimerkiksi korreloi elämäntyytyväisyyden kanssa. Persoonallisuuden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyttä on tutkittu paljon, mutta epäselvää on edelleen esimerkiksi ekstroversion ja avoimuuden uusille kokemuksille yhteys parisuhdetyytyväisyyteen. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, miten pariskunnan osapuolten Big Five -persoonallisuuspiirteet ovat yhteydessä heidän parisuhdetyytyväisyyteensä ja välittävätkö sukupuoli, suhdestatus tai suhteen kesto näitä yhteyksiä. Lisäksi tutkin, onko pariskunnan persoonallisuuspiirteiden samankaltaisuuden taso yhteydessä parisuhdetyytyväisyyteen.</p> <p><i>Menetelmät.</i> Tutkimukseen osallistui 59 koehenkilöä ja heidän puolisoaan eli yhteensä 118 henkilöä. Valtaosa koehenkilöistä oli naisia (n = 55) ja puolisoista miehiä (n = 50). Koehenkilöiden iän keskiarvo oli 25,6 vuotta ja puolisoiden 27,4 vuotta. Parisuhteen keston keskiarvo oli 2–5 vuotta. Koehenkilöt ja heidän puolisonsa arvioivat omaa persoonallisuuttaan ja parisuhdetyytyväisyyttään itsearvioinnein. Lisäksi puoliset arvioivat koehenkilön persoonallisuutta. Persoonallisuuspiirteiden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyksiä tutkittiin Pearsonin korrelaatiokertoimilla ja monitasomalleilla.</p> <p><i>Tulokset ja johtopäätökset.</i> Emotionaalisen tasapainoisuuden, ekstroversion sekä avoimuuden uusille kokemuksille havaittiin olevan yhteydessä parisuhdetyytyväisyyteen. Sukupuoli ja suhteen kesto muokkasivat havaittuja yhteyksiä. Tutkimukseni auttoi selventämään aiemmassa tutkimuskirjallisuudessa ristiriitaisia ekstroversion, avoimuuden uusille kokemuksille ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyksiä.</p>			
Avainsanat – Nyckelord – Keywords persoonallisuuspiirteet, Big Five, parisuhdetyytyväisyys, persoonallisuuden samankaltaisuus			
Säilytyspaikka - Förvaringsställe - Where deposited Helsingin yliopiston kirjasto – Helda / E-thesis (opinnäytteet) ethesis.helsinki.fi			
Muita tietoja - Övriga uppgifter - Additional information			

Tiedekunta - Fakultet - Faculty Faculty of Medicine		Laitos - Institution – Department Department of Psychology and Logopedics	
Tekijä - Författare – Author Heidi Annika Sorsa			
Työn nimi - Arbetets titel – Title The Relations Between Personality Traits and Relationship Satisfaction in Heterosexual Relationships			
Oppiaine - Läroämne – Subject Psychology			
Työn laji ja ohjaaja(t) - Arbetets art och handledare – Level and instructor Master's Thesis, Sointu Leikas		Aika - Datum - Month and year January 2018	Sivumäärä - Sidoantal - Number of pages 44
<p>Tiivistelmä - Referat – Abstract</p> <p><i>Goals.</i> Personality traits are related to a person's wellbeing and important events in life, such as an intimate relationship. Most people have an intimate relationship or relationships during their lifetime. Personality traits play an important role in a functioning relationship because a person's relationship satisfaction is affected by his/her own personality traits and those of his/her spouse's. Satisfaction has remarkable consequences since it correlates to, for instance, life satisfaction. The relation between personality and relationship satisfaction has been a subject to a plenty of research but, for example, the relation between extroversion or openness to experience and relationship satisfaction is still unclear. The goal of my research is to clarify the relations between the Big Five personality traits of two intimate partners and their relationship satisfaction, and whether gender, relationship status or relationship length moderate these relations. In addition, I study the relation between the similarity of a couple's personality traits and their relationship satisfaction.</p> <p><i>Methods.</i> Fifty-nine test subjects and their spouses participated in the study, totalling 118 people. A majority of the test subjects consisted of women (n = 55), and most of the spouses were men (n = 50). The average age of a test subject was 25,6 years and that of a spouse was 27,4 years. The average relationship length was 2–5 years. The test subjects and their spouses self-assessed their own personality traits and relationship satisfaction. In addition, the spouses assessed the personality of the respective test subject. Connections between personality traits and relationship satisfaction were studied using Person's correlation coefficients and multilevel modelling.</p> <p><i>Results and conclusions.</i> Emotional stability, extroversion and openness to experience were perceived to be in connection with relationship satisfaction. Gender and relationship length modified the perceived relations. My study helped to clarify previously contradictory connections between extroversion, openness to experience and relationship satisfaction.</p>			
Avainsanat – Nyckelord – Keywords personality traits, Big Five, relationship satisfaction, personality similarity			
Säilytyspaikka - Förvaringsställe - Where deposited University of Helsinki Library – Helda / E-thesis ethesis.helsinki.fi			
Muita tietoja - Övriga uppgifter - Additional information			

Sisällys

1	Johdanto.....	6
1.1	Persoonallisuuspiirteet ja parisuhdetyytyväisyys	6
1.2	Persoonallisuuspiirteiden ja parisuhdetyytyväisyyden itsearvioinnit	7
1.3	Persoonallisuuspiirteiden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteys	8
1.4	Puolison persoonallisuuden havaitseminen ja yhteys parisuhdetyytyväisyyteen	10
1.5	Persoonallisuuden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyteen vaikuttavat tekijät 12	
1.6	Tutkimusongelmat ja hypoteesit.....	15
2	Menetelmät.....	18
2.1	Koehenkilöt ja tutkimuksen kulku	18
2.2	Arviointimenetelmät.....	19
2.2.1	Itsearvioitu persoonallisuus.....	19
2.2.2	Puolison arvioima persoonallisuus	19
2.2.3	Parisuhdetyytyväisyys.....	20
2.3	Analyysimenetelmät	20
3	Tulokset	21
3.1	Pariskunnan yksimielisyys koehenkilön persoonallisuudesta.....	21
3.2	Puolisoiden persoonallisuuksien samankaltaisuus	22
3.3	Koehenkilön persoonallisuuden yhteys parisuhdetyytyväisyyteen	23
3.4	Puolison persoonallisuuden yhteys parisuhdetyytyväisyyteen	23
3.5	Puolison arvioiman koehenkilön persoonallisuuden yhteys parisuhdetyytyväisyyteen	25

3.6	Pariskuntien persoonallisuuden samankaltaisuuden yhteys parisuhdetyytyväisyyteen	26
3.7	Yksilön persoonallisuuden yhteys parisuhdetyytyväisyyteen monitasomalleilla.....	27
3.7.1	Persoonallisuuden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyttä muokkaavat tekijät	27
4	Pohdinta.....	30
4.1	Tutkimuksen rajoitukset.....	36
4.2	Johtopäätökset.....	37
5	Lähteet.....	39

1 Johdanto

Persoonallisuuspiirteet ovat yhteydessä yksilön hyvinvointiin ja tärkeisiin elämänvaiheisiin ja -tapahtumiin, kuten parisuhteeseen. Valtaosa ihmisistä solmii elämänsä aikana parisuhteen tai parisuhteita. Parisuhde on myös keskeisesti läsnä arjessa. Tämän vuoksi persoonallisuuden vaikutusta parisuhteeseen ja parisuhdetyytyväisyyteen on tärkeää tutkia. Persoonallisuuspiirteet ovat tärkeässä roolissa parisuhteen toiminnassa, sillä yksilön parisuhdetyytyväisyyteen vaikuttavat sekä omat että puolison persoonallisuuspiirteet (Dyrenforth, Kashy, Donnellan & Lucas, 2010). Tyytyväisyyden seuraukset ovat merkittäviä: esimerkiksi tyytyväisyys avioliittoon korreloi vahvasti elämäntyytyväisyyden kanssa (Heller, Illies & Watson, 2004), ja parisuhdetyytyväisyyden on todettu olevan yhteydessä muun muassa mielenterveyteen (Beach, Katz, Kim & Brody, 2003).

Vaikka persoonallisuuden ja parisuhdetyytyväisyyden välistä yhteyttä on tutkittu paljon, tulokset vaihtelevat suuresti riippuen tutkimuksesta, persoonallisuuspiirteestä ja persoonallisuuden arvioijasta, ja monia tärkeitä kysymyksiä, kuten ekstroversion ja avoimuuden uusille kokemuksille yhteyttä parisuhdetyytyväisyyteen, ei ole vielä ratkaistu. Tässä tutkimuksessa pyrin selvittämään, miten pariskunnan osapuolten persoonallisuuspiirteet ovat yhteydessä heidän parisuhdetyytyväisyyteensä ja välittävätkö sukupuoli, suhdestatus tai suhteen kesto näitä yhteyksiä.

1.1 Persoonallisuuspiirteet ja parisuhdetyytyväisyys

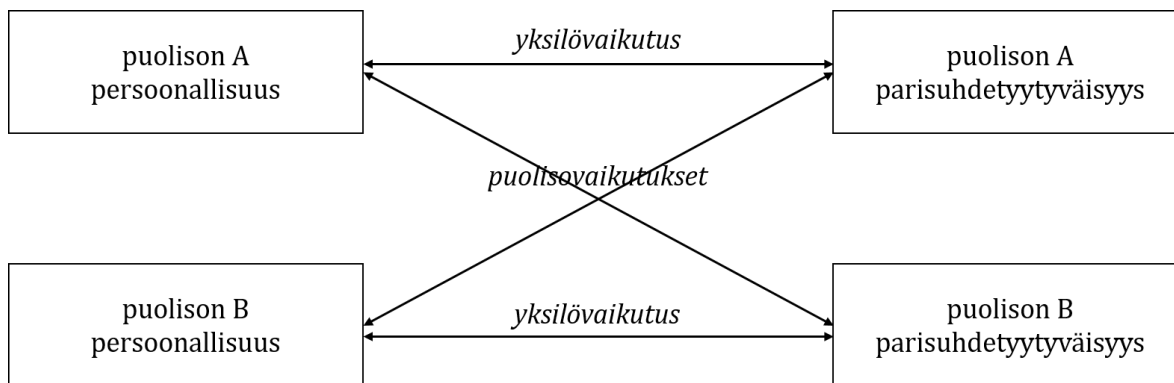
Persoonallisuuspiirteet tarkoittavat ajasta tai tilanteesta riippumattomia suhteellisen pysyviä yksilölle ominaisia tapoja ajatella, tuntea, reagoida ja toimia. Persoonallisuuden Viiden suuren piirteen malli (*engl. Five Factor Model* tai *Big Five*) kuvaa viisi useimmissa kulttuureissa tunnistettua ja empiirisesti perusteltua persoonallisuuspiirrettä, jotka ovat ulospäinsuuntautuneisuus (ekstroversio), tunnollisuus, sovinollisuus, emotionaalinen tasapainoisuus ja avoimuus uusille kokemuksille (McCrae & Costa, 1997). Yleiset persoonallisuuspiirremallit, kuten Viiden suuren piirteen malli, tarjoavat kattavan

arvion persoonallisuuden korkeasti järjestäytyneistä rakenteista (Watson, Hubbard & Wiese 2000). Parisuhdetyytyväisyys kuvastaa yksilön rakkautta puolisoa kohtaan, sitoutumista suhteeseen sekä yleistä tyytyväisyyttä parisuhteeseen. Parisuhteella tarkoitetaan kiintymykseen ja seksuaalisuuteen perustuvaa kahdenvälistä suhdetta (Kielitoimiston sanakirja, 2017).

1.2 Persoonallisuuspiirteiden ja parisuhdetyytyväisyyden itsearviointit

Persoonallisuuspiirteitä ja parisuhdetyytyväisyyttä on perusteltua mitata itsearvioinneilla. Persoonallisuuspiirteitä on myös mitattu esimerkiksi parin päivittäisiä pikaviestikeskusteluja analysoimalla (Slatcher & Vazire, 2009), mutta itsearviointit ovat yleisimmin käytettyjä mittareita (Cooper & Sheldon, 2002). Persoonallisuuspiirteiden itsearviot korreloivat voimakkaasti esimerkiksi toveriarvioiden ja puolisoarvioiden kanssa (esim. Schaffhuser, Allemand & Martin, 2014a). Useimmiten persoonallisuuspiirteiden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyttä tutkittaessa selvitetään koehenkilön persoonallisuuspiirteiden ja hänen oman parisuhdetyytyväisyytensä yhteyttä (yksilövaikutus, *engl. actor effect*, Malouff, Thorsteinsson, Schutte, Bhullar, & Rooke, 2010, kuva 1). Lisäksi voidaan tutkia myös koehenkilön persoonallisuuden ja puolison parisuhdetyytyväisyyden tai puolison persoonallisuuden ja koehenkilön parisuhdetyytyväisyyden välisiä yhteyksiä (puolisovaikutukset, *engl. partner effect*, Malouff ym., 2010, kuva 1).

Parisuhdetyytyväisyyttä mitataan myös usein itsearvioinnein (esim. Schaffhuser ym., 2014a). Vaihtoehtoisiaakin mittaustapoja on: esimerkiksi havaitulla emotionaalisella sävyllä ja fysiologisella reaktiivisuudella vuorovaikutuksen aikana voidaan mitata parisuhdetyytyväisyyttä, joskin näiden yhteys persoonallisuuteen on heikko (Holland & Roisman, 2008). Sillä, kestääkö vai hajoaako avioliitto, on myös mitattu parisuhdetyytyväisyyttä (Kurdek, 1993). Persoonallisuudella on suurin vaikutus nimenomaan itsearvioituun parisuhdetyytyväisyyteen (Holland & Roisman, 2008), jolloin itsearviointi on validein ja reliaabelein valinta parisuhdetyytyväisyyden tutkimusmenetelmäksi.

Kuva 1. Pariskunnan persoonallisuuksien yhteydet parisuhdetyytyväisyyteen.

1.3 Persoonallisuuspiirteiden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteys

Persoonallisuuspiirteistä yksilön korkea emotionaalinen tasapainoisuus, sovinnoisuus ja tunnollisuus korreloivat selkeimmin yksilön oman korkean parisuhdetyytyväisyyden kanssa (Dyrenforth ym., 2010; Furler, Gomez & Grob, 2014; meta-analyysi Heller ym., 2004; Neyer & Voigt, 2004; Schaffhuser ym., 2014a). Muiden piirteiden osalta tulokset eivät ole selkeitä. Ekstroversio on joissakin tutkimuksissa ollut yhteydessä yksilön suurempaan parisuhdetyytyväisyyteen (Dyrenforth ym., 2010; meta-analyysi Heller ym., 2004). Monissa muissa tutkimuksissa yksilön ekstroversio ei kuitenkaan ole ollut yhteydessä yksilön omaan parisuhdetyytyväisyyteen (Furler ym., 2014; Neyer & Voigt, 2004; Schaffhuser ym., 2014a; Slatcher & Vazire, 2009: tutkimukset 2 ja 3). Ekstroversion lisäksi etenkin avoimuuteen liittyvät tutkimustulokset ovat ristiriitaisia (Dyrenforth ym., 2010). Joidenkin tulosten mukaan itsearvioitu avoimuus ei ole yhteydessä yksilön omaan parisuhdetyytyväisyyteen (Dyrenforth ym., 2010; Furler ym., 2014; Malouff ym., 2010; Schaffhuser ym., 2014a; Slatcher & Vazire, 2009, tutkimus 2 ja 3); joissain tutkimuksissa taas on havaittu negatiivinen (Dyrenforth ym., 2010; Solomon & Jackson, 2014) ja joissain tutkimuksissa positiivinen yhteys (Dyrenforth ym., 2010; Neyer & Voigt, 2004; Schaffhuser ym., 2014a). Näin ollen ekstroversion ja avoimuuden suhdetta parisuhdetyytyväisyyteen ei vielä tunneta hyvin, minkä takia piirteiden tutkiminen on edelleen tärkeää.

Puolisovaikutukset ovat samansuuntaisia yksilövaikutusten kanssa, mutta ovat yleisesti heikompia (Barelds, 2005; Dyrenforth ym., 2010; Neyer & Voigt, 2004; Watson ym., 2000). Yksilön korkea emotionaalinen tasapainoisuus, sovinnollisuus sekä tunnollisuus ovat myös selkeimmin yhteydessä hänen puolisonsa korkeaan parisuhdetyytyväisyyteen (Dyrenforth ym., 2010; meta-analyysi Malouff ym., 2010). Yksilövaikutuksien lisäksi myös puolisovaikutuksissa muiden piirteiden osalta tulokset eivät ole selkeitä. Yksilön ekstroversio on joissakin tutkimuksissa ollut yhteydessä puolison suurempaan parisuhdetyytyväisyyteen (Dyrenforth ym., 2010; meta-analyysi Malouff ym., 2010) ja joissakin tutkimuksissa ei (Dyrenforth ym., 2010; Neyer & Voigt, 2004; Slatcher & Vazire, 2009, tutkimus 2). Avoimuuden puolisovaikutuksen tutkimustulokset ovat ristiriitaisia. Useissa tutkimuksissa yksilön avoimuuden ja puolison parisuhdetyytyväisyyden yhteyttä ei ole havaittu (Dyrenforth ym., 2010; meta-analyysi Malouff ym., 2010; Slatcher & Vazire, 2009, tutkimus 2). Toisaalta Dyrenforth ja kollegat (2010) havaitsivat negatiivisen yhteyden ja Neyer ja Voigt (2004) positiivisen yhteyden yksilön avoimuuden ja puolison parisuhdetyytyväisyyden välillä. Furler ja kollegat (2014) eivät löytäneet puolison persoonallisuuden vaikutusta yksilön parisuhdetyytyväisyyteen yhdellekään viidestä persoonallisuuspiirteestä, mutta tutkimustulos voi selittyä liian pienellä otoskoolla. Puolison persoonallisuuden vaikutuksen ristiriitaiset ja vähemmän selkeät löydökset voivat selittyä sillä, että koehenkilön persoonallisuudella on suurempi vaikutus koehenkilön omaan parisuhdetyytyväisyyteen kuin puolisonsa (Barelds, 2005; Dyrenforth ym., 2010; Neyer & Voigt, 2004; Watson ym., 2000). Yksilövaikutus on yleisesti suurempi kuin puolisovaikutus, ja siksi puolisovaikutuksen havaitsemiseen tarvitaan suurempia aineistoja.

Valtaosa persoonallisuuden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyttä selvittäneistä tutkimuksista on poikittaistutkimuksia, ja pitkittäistutkimuksia on tehty suhteellisen vähän (Cooper & Sheldon, 2012). Yhdessä pitkittäistutkimuksessa koehenkilön neuroottisuuden on todettu ennustavan negatiivisesti tämän omaa, mutta ei puolison, parisuhdetyytyväisyyttä ja eikä päinvastaista yhteyttä ole eli parisuhdetyytyväisyys ei ennusta neuroottisuutta (Schaffhuser, Wagner, Lüdtke & Allemand, 2014b). Korkea tunnollisuus ja

emotionaalinen tasapainoisuus liittyvät parisuhdetyytyväisyyden kasvuun vuotta myöhemmin (Slatcher & Vazire, 2009, tutkimus 1). Neljän vuoden pitkittäistutkimuksessa saatiin tulokseksi, että molempien puolisojen korkea emotionaalinen tasapainoisuus, sovinollisuus ja tunnollisuus sekä matala avoimuus sekä yksilön oma, mutta ei puolison, ekstroversio ennustavat suurempaa parisuhdetyytyväisyyttä (Solomon & Jackson, 2014). Tutkimuksessa parisuhdetyytyväisyysmuuttuja oli tosin yhdistelty molempien puolisojen arvoista eri ajankohtina, mutta on silti merkittävää, että yhteydet persoonallisuuspiirteiden ja parisuhdetyytyväisyyden välillä havaittiin. Koehenkilön itsearvioitu positiivinen ja negatiivinen affektiivisuus, jotka ovat läheisessä yhteydessä ekstroversion ja neuroottisuuteen, korreloivat parisuhdetyytyväisyyden kanssa, ja ne olivat yhteydessä koehenkilön sekä puolison parisuhdetyytyväisyyteen: korkeampi positiivinen affektiivisuus ja matalampi negatiivinen affektiivisuus olivat yhteydessä korkeampaan parisuhdetyytyväisyyteen (Watson ym., 2000).

1.4 Puolison persoonallisuuden havaitseminen ja yhteys parisuhdetyytyväisyyteen

Se, miten koehenkilö näkee puolisonsa ja kuinka puoliso näkee koehenkilön, on todella tärkeää parisuhdetyytyväisyyden kannalta, eli puolison näkeminen myönteisesti on yhteydessä parisuhdetyytyväisyyteen (Furler ym., 2014; Watson ym., 2000). Toisaalta yhteys voi johtua myös virheellisesti havaitusta puolison persoonallisuudesta: esimerkiksi vasta seurustelun aloittaneet parit voivat nähdä toisensa todellista suotuisammin (positiivisuusvääristymä, Watson ym., 2000). Puolison persoonallisuuden havaitsemista mitataan persoonallisuuden puolisoarvioinneilla, joissa puoliso arvioi kumppaninsa persoonallisuuspiirteitä. Kun käytetään puolison arvioita persoonallisuudesta, kaikki viisi suurta piirrettä ovat yhteydessä sekä yksilön omaan että puolison parisuhdetyytyväisyyteen (Furler ym., 2014; Schaffhuser ym., 2014a). Aikaisemmin mainitut ekstroversion ja erityisesti avoimuuden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyksien tutkimustulosten ristiriitaisuudet (Dyrenforth ym., 2010) voivat selittyä sillä, että näiden piirteiden merkitys tulee enemmän ilmi persoonallisuuden puolisohavainnoissa kuin

itsearvioissa (Schaffhuser ym., 2014a). Kun puoliset arvioivat toistensa persoonallisuksia, niin myös korkea positiivinen affektiivisuus ja matala negatiivinen affektiivisuus olivat yhteydessä koehenkilön korkeampaan parisuhdetyytyväisyyteen (Watson ym., 2000). Koska tutkimus persoonallisuuden puolisoarvioiden ja parisuhdetyytyväisyyden välisistä yhteyksistä on ollut vähäistä, asetin yhdeksi tutkimuskysymykseksi, onko näitä yhteyksiä olemassa.

Persoonallisuuden ja parisuhdetyytyväisyyden tutkimuksessa on myös selvitetty puolisojen havaitseman persoonalluuksien samankaltaisuuden yhteyttä parisuhdetyytyväisyyteen (havaittu samankaltaisuus, *engl. perceived similarity*, Furler ym., 2014). Puolison persoonallisuuden havaitseminen samankaltaiseksi kuin omansa on hyödyllistä suhteen hyvinvoinnille ja omalle parisuhdetyytyväisyydelle ja tärkeämpää kuin se, miten näkee itsensä, vaikka persoonallisuudet eivät todellisuudessa olisikaan samantyyppiset (samankaltaisuusvääristymä, Furler ym., 2014). Todellinen persoonallisuuden samankaltaisuus ei juurikaan ole yhteydessä parisuhdetyytyväisyyteen (Barelds, 2005; Dyrenforth ym., 2010; Neyer & Voigt, 2004), vaan se miten kumppanin persoonallisuuden havaitsee, on tärkeämpää parisuhdetyytyväisyyden kannalta (Altmann, Sierau & Roth, 2013; Furler ym., 2014).

Myös ihmisten käsitykset ihannekumppanista ja puolison sopiminen näihin käsityksiin liittyvät parisuhdetyytyväisyyteen. Ihannekumppanin ja puolison persoonallisuuspiirteiden vastaavuus ennustaa parisuhdetyytyväisyyttä ja suhteen hajoamista paremmin kuin persoonallisuuden samankaltaisuus tai puolison yksittäiset persoonallisuuspiirteet (Zentner, 2005). Persoonallisuuden suotuisuus määritellään tyypillisesti korkeana emotionaalisena tasapainona, sovinollisuutena, tunnollisuutena, ekstroversiona ja avoimuutena (Schaffhuser, Allemand, Werner & Martin, 2016). Puolison näkeminen suotuisampana ”vaaleanpunaisten linssien läpi” suhteessa itsearvioituun persoonallisuuteen on yhteydessä molempien korkeampaan parisuhdetyytyväisyyteen (Schaffhuser ym., 2016) ja yhteys on erityisen vahva seurustelevilla pareilla (Letzrig & Nofle, 2010). Mielenkiintoisessa tutkimuksessa kuitenkin saatiin selville, että puolison per-

soonallisuuden tarkka havaitseminen, mutta toisaalta myös positiivisuus- ja samankaltaisuusvääristymät ovat yhteydessä jokainen erikseen sekä yksilön että puolison avioliittotyytyväisyyteen (Luo & Snider, 2009). Puolison persoonallisuuden tarkka havaitseminen ei siis sulje pois positiivisuus- ja samankaltaisuusvääristymiä, ja nämä kaikki korreloivat positiivisesti avioliittotyytyväisyyteen (Luo & Snider, 2009).

Persoonallisuuden itsearvion ja puolisoarvion suhdetta tutkitaan, jotta saadaan selville, miten yksimielinen pariskunta on toisen persoonallisuuspiirteistä (*engl. self-other agreement* tai *self-verification*, Furler ym., 2014; Letzrig & Nofle, 2010). Yksimielisyys koehenkilön persoonallisuuspiirteistä puolestaan on yhteydessä sekä koehenkilön että puolison parisuhdetyytyväisyyteen (Furler ym., 2014). Yhteys on vahvempi naimisissa olevilla kuin yhdessä asuvilla ja seurustelevilla pareilla (Letzrig & Nofle, 2010).

1.5 Persoonallisuuden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyteen vaikuttavat tekijät

Sukupuoli

Tutkimusnäyttö persoonallisuuden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyksien sukupuolieroista on ristiriitaista. Joissain tutkimuksissa sukupuolieroja persoonallisuuden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteydessä on havaittu (Dyrenforth ym., 2010; Neyer & Voigt, 2004; Watson ym., 2000). Naisten yksilövaikutus tunnollisuudessa on todettu yhdessä tutkimuksessa vahvemaksi kuin miesten (Neyer & Voigt, 2004). Naisten parisuhdetyytyväisyyden havaittiin olevan vahvemmin yhteydessä miesten avoimuuteen ja miesten parisuhdetyytyväisyyden vahvemmin yhteydessä naisten sovinnollisuuteen. (Neyer & Voigt, 2004). Australialaisessa aineistossa naisten, joilla oli sovinnollisemmat aviomiehet, havaittiin olevan tyytyväisempiä parisuhteeseensa ja miehillä vastaava yhteys oli heikompi (Dyrenforth ym., 2010). Brittiläisessä aineistossa puolestaan miesten, joilla oli ekstrovertimpi vaimo, havaittiin olevan tyytyväisempiä parisuhteeseensa, kun taas naisilla yhteys oli lievästi negatiivinen; tosin se ei ollut tilastollisesti merkitsevä (Dyrenforth ym., 2010). Naisilla emotionaalisen tasapainon havaittiin olevan vahvasti positiivisessa yhteydessä omaan parisuhdetyytyväisyyteen, mutta miehillä yhteyttä ei

havaittu ollenkaan; toisaalta muiden piirteiden yhteyksissä parisuhdetyytyväisyyteen ei havaittu eroa sukupuolten välillä (Watson ym., 2000). Malouffin ja kollegoiden meta-analyysissä (2010) ei havaittu merkittäviä eroja miesten ja naisten välille siinä, mitkä persoonallisuuspiirteet ovat yhteydessä puolison parisuhdetyytyväisyyteen. Sukupuolen vaikutusta ei myöskään havaittu tutkimuksessa, jossa tarkasteltiin seurustelevia, kihlautuneita ja naimisissa olevia pareja erikseen (Holland & Roisman, 2008). Koska ristiriitoja sukupuolieroihin liittyvistä tuloksista on, tutkimukseni pyrkii niitä selvittämään tutkimalla persoonallisuuspiirteiden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyksien eroja sukupuolten välillä.

Suhdetyyppi

Tutkimukset suhdetyypin vaikutuksesta persoonallisuuden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyteen viittaavat siihen, että suhdetyyppi (esim. seurustelee, avoliitossa, naimisissa) ei muokkaa yhteyttä juurikaan (meta-analyysi Malouff ym., 2010; Solomon & Jackson, 2014). Muun muassa Hollandin ja Roismanin tutkimuksessa (2008) neurootisuuden vaikutus parisuhdetyytyväisyyteen havaittiin riippumattomaksi suhdestatuksesta. Toisaalta päinvastaisiakin tuloksia suhdetyypin vaikutuksesta persoonallisuuden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyteen on (Holland & Roisman, 2008; Watson ym., 2000). Sekä Holland ja Roisman (2008) että Watson kollegoineen (2000) havaitsivat, että korkea tunnollisuus on yhteydessä suurempaan parisuhdetyytyväisyyteen seurustelevilla sekä kihlautuneilla. Näissä tutkimuksissa on myös havaittu korkean ekstroversion olevan yhteydessä suurempaan parisuhdetyytyväisyyteen kihlautuneilla sekä naimisissa olevilla. Ekstroversiolla on merkittävämpi vaikutus avioliittotyytyväisyyteen kuin aviottomien parien parisuhdetyytyväisyyteen (Heller ym., 2004; Watson ym., 2000). Korkean avoimuuden on havaittu olevan yhteydessä parisuhdetyytyväisyyteen kihlautuneilla (Holland & Roisman, 2008). Tuttavuusefekti (*engl. acquaintanceship effect*) voi selittää eroja seurustelevien ja naimisissa olevien välillä, sillä puolisoarviointeilla on matalampi validiteetti seurustelevia pareja tutkittaessa, koska parit eivät tunne toisiaan vielä niin hyvin kuin naimisissa olevat (Watson ym., 2000). Lisäksi seurustelevilla pareilla, verrattuna kihlattuihin ja naimisissa oleviin, on pienin persoonal-

lisuuden vaikutus parisuhdetyytyväisyyteen (Holland & Roisman, 2008), mikä voi johtua siitä, että seurustelevat parit haluavat enemmän miellyttää puolisoaan eivätkä uskalla tuoda persoonallisuuttaan vielä täysin esiin.

Suhteen kesto

Suhdestatusta enemmän persoonallisuuden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyttä voi muokata suhteen kesto, sillä seurustelevat parit ovat usein olleet paljon vähemmän aikaa yhdessä kuin kihlautuneet tai avo- tai avioliitossa olevat parit. Kun tutkittiin vasta muutamia vuosia seurustelleita pareja, emotionaalisen tasapainoisuuden ja parisuhdetyytyväisyyden välille ei havaittu yhteyttä, mikä voi viitata siihen, ettei emotionaalinen tasapainoisuus ole tärkeää suhteen alkuvaiheessa parisuhdetyytyväisyydelle (Neyer & Voigt, 2004). Sovinnollisuudesta tulee tärkeämpi molempien parisuhdetyytyväisyydelle pitkässä suhteessa: sovinollisuuden yhteys parisuhdetyytyväisyyteen on vahvempi pitkässä kuin lyhyessä suhteessa (Furler ym., 2014). Myös itsearvioitu tunnollisuus miehillä on vahvemmin yhteydessä molempien parisuhdetyytyväisyyteen pitkässä suhteessa (Furler ym., 2014). Toisaalta joissain tutkimuksissa parisuhteen kesto ei ole muokannut persoonallisuuspiirteiden ja parisuhdetyytyväisyyden välistä yhteyttä (Barelds, 2005; Solomon & Jackson, 2014). Suhteen keston vaikutusta ei havaittu myöskään seurustelevilla ja kihlautuneilla tutkimuksessa, jossa tarkasteltiin näiden lisäksi vielä naimisissa olevia (Holland & Roisman, 2008). Naimisissa olevilta löytyy yksilövaikutus ekstroversiosta, johon vaikuttaa suhteen kesto niin, että yhteys on voimakkaampi pidemmissä suhteissa (Holland & Roisman, 2008). Naimisissa olevia pareja tutkittaessa on todettu, että parisuhdetyytyväisyys laskee ajan kuluessa (meta-analyysi Karney & Bradbury, 1995), mikä saattaa heikentää piirteiden ja parisuhdetyytyväisyyden välistä yhteyttä pitkään yhdessä olleilla. Vaikuttaa siis siltä, että suhteen kesto saattaa muokata persoonallisuuden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyttä siten, että pidemmässä suhteessa jotkin persoonallisuuspiirteet voivat olla vahvemmassa yhteydessä parisuhdetyytyväisyyteen kuin lyhyemmässä, mutta tulokset ovat jossain määrin ristiriitaisia.

1.6 Tutkimusongelmat ja hypoteesit

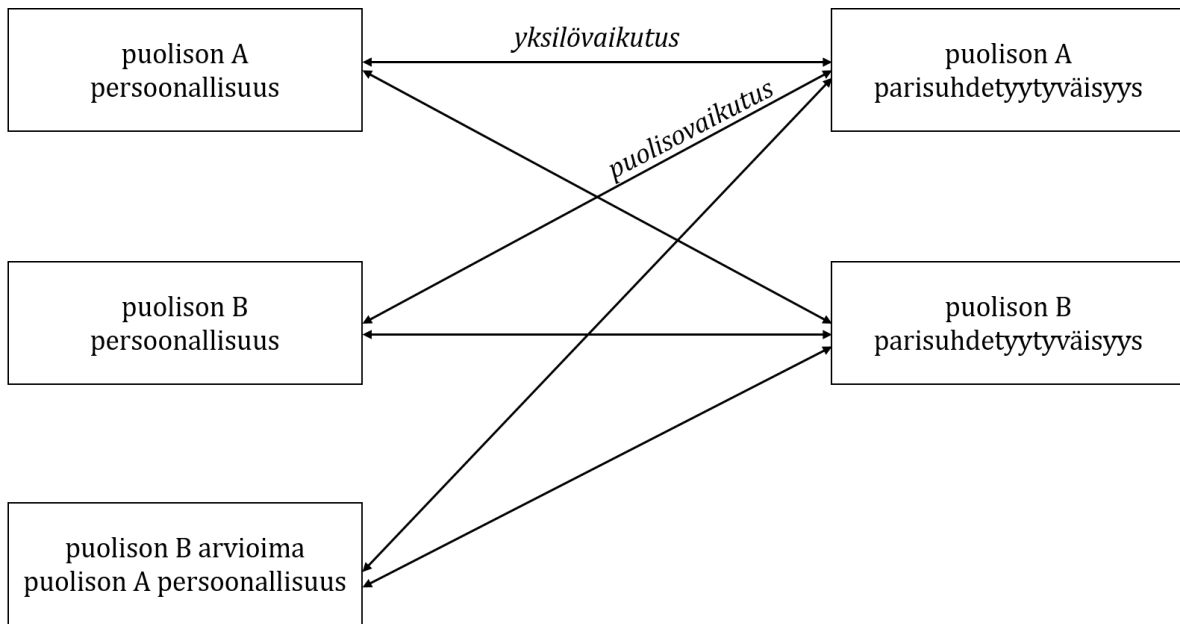
Tutkimukseni tavoite on selvittää, miten pariskunnan molempien puolisojen persoonallisuuspiirteet ovat yhteydessä heidän parisuhdetyytyväisyyteensä. Tavoitteena on toistaa aikaisemmat tutkimustulokset emotionaalisen tasapainoisuuden, sovinallisuuden ja tunnollisuuden yhteyksistä parisuhdetyytyväisyyteen sekä selvittää ristiriitaisiksi jääneiden piirteiden, ekstroversion ja avoimuuden uusille kokemuksille, yhteyksiä parisuhdetyytyväisyyteen. Lisäksi tutkimukseni paneutuu persoonallisuuden puolisoarviointiin, joita on aikaisemmin tutkittu vähäisesti, ja tämänhetkinen tieto persoonallisuuden puolisoarviointien yhteydestä parisuhdetyytyväisyyteen on riittämätöntä. Tutkimuskysymykseni ovat seuraavat:

1. Ovatko koehenkilön itsearvioidut persoonallisuuspiirteet yhteydessä koehenkilön tai puolison parisuhdetyytyväisyyteen?
2. Ovatko puolison itsearvioidut persoonallisuuspiirteet yhteydessä koehenkilön tai puolison parisuhdetyytyväisyyteen?

Oletan, että korkean itsearvioidun emotionaalisen tasapainoisuuden, sovinallisuuden sekä tunnollisuuden ja korkean parisuhdetyytyväisyyden välille löytyy sekä yksilö- että puoliso-vaikutukset. Oletan lisäksi, että yksilövaikutukset ovat vahvempia kuin puoliso-vaikutukset.

3. Ovatko puolison arvioimat koehenkilön persoonallisuuspiirteet yhteydessä koehenkilön tai puolison parisuhdetyytyväisyyteen?

En aseta hypoteeseja puolison arvioimien koehenkilön piirteiden ja parisuhdetyytyväisyyden välille, sillä aikaisempaa tutkimusta aiheesta on vähän. Persoonallisuuden ja parisuhdetyytyväisyyden tutkittavat yhteydet on esitetty kuvassa 2.

Kuva 2. Persoonallisuuden ja parisuhdetyytyväisyyden tutkittavat yksilö- ja puolisoaikutukset.

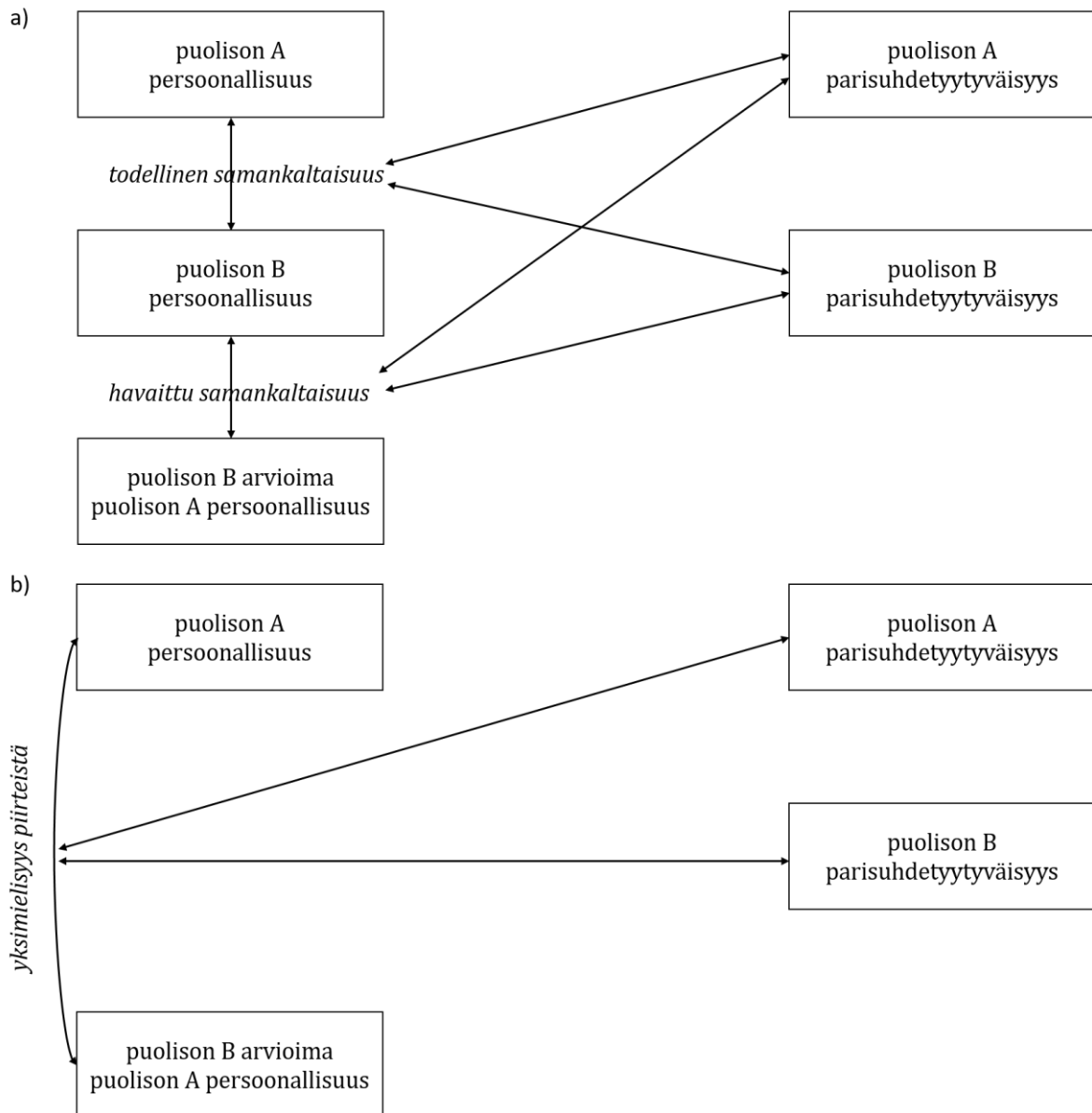
4. Ovatko persoonallisuuden todellinen samankaltaisuus, havaittu samankaltaisuus tai yksimielisyys persoonallisuuspiirteistä yhteydessä yksilön tai puolison parisuhdetyytyväisyyteen (kuva 3)?

Hypoteesini on, ettei persoonallisuuden todellinen samankaltaisuus ole yhteydessä kummankaan puolison parisuhdetyytyväisyyteen ja havaittu samankaltaisuus sekä yksimielisyys persoonallisuuspiirteistä ovat yhteydessä molempien parisuhdetyytyväisyyteen.

5. Muokkaavatko sukupuoli, parisuhdestatus tai parisuhteen kesto mahdollisia havaittuja yhteyksiä persoonallisuuden ja parisuhdetyytyväisyyden välillä?

Yhteyksiä muokkaavista tekijöistä en aseta hypoteeseja, sillä aikaisempi tutkimusnäyttö on ristiriitaista.

Kuva 3. a) Persoonallisuuden todellisen ja havaitun samankaltaisuuden sekä b) yksimielisyyden persoonallisuuspiirteistä yhteydet molempien puolisojen parisuhdetyytyväisyyteen.

2 Menetelmät

2.1 Koehenkilöt ja tutkimuksen kulku

Nykyisen tutkimuksen otos on osa laajempaa tutkimusprojektia ”Ihminen, tilanne ja sosiaalisesti taitava käyttäytyminen” (Sointu Leikas, Helsingin yliopisto). Koehenkilöt rekrytoitiin laittamalla viestejä Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston sekä Helsingin ammattikorkeakoulujen sähköpostilistoille. Lisäksi rekrytointi-ilmoituksia laitettiin UniSporteihin, julkisiin kirjastoihin sekä kauppojen ilmoitustauluille. Koehenkilön piti tuoda puolisonsa, äitinsä ja yksi ystävänsä mukaan tutkimukseen yliopistolle, ja koehenkilö sai korvauksena 200 euroa. Omassa tutkimuksessani mukana olivat vain tutkimusaineiston pariskunnat. Yksinkertaisuuden vuoksi nimitän osallistujia tutkimusprojektin termein koehenkilöiksi ja puolisoiksi, vaikka omassa tutkimuksessani koehenkilöt ja puoliset ovat samassa asemassa. Tutkimukseeni osallistui 59 koehenkilöä ja heidän puolisoaan, eli 118 henkilöä. Valtaosa koehenkilöistä oli naisia ($n = 55$), valtaosa puolisoista miehiä ($n = 50$) ja lähes kaikki pariskunnat olivat heteropareja ($n = 51$). Koska samansukupuolisia pareja oli vain yksi, tämä pariskunta poistettiin analyyseistä. Osa koehenkilöistä ja puolisoista ei raportoinut sukupuoltaan ($n = 7$). Koehenkilöiden iän keskiarvo oli 25,6 vuotta (vaihteluväli 19–47 vuotta) ja puolisoiden iän keskiarvo oli 27,4 vuotta (vaihteluväli 21–50 vuotta). Koehenkilöistä 21 % seurusteli eikä asunut yhdessä ($n = 12$), 59 % asui avoliitossa ($n = 34$) ja 14 % oli naimisissa ja asui yhdessä ($n = 8$). Parisuhteen keston keskiarvo oli 2–5 vuotta (vaihteluväli 0–15 vuotta). Koehenkilöt ja puoliset täyttivät kyselylomakkeet erillisten verkkokyselyjen kautta. Otos ei ole edustava pariskuntien populaatiossa.

2.2 Arviointimenetelmät

2.2.1 Itsearviointi persoonallisuus

Sekä koehenkilöt että puoliset arvioivat omaa persoonallisuuttaan NEO Five-Factor Inventory -kyselylomakkeella (NEO-FFI), joka on pätevä ja luotettava Viiden suuren piirteen mittari (Holden & Fekken, 1994; Murray, Rawlings, Allen & Trinder, 2003; Tokar, Fischer, Snell & Harik-Williams, 1999). NEO-FFI mittaa jokaista piirrettä kahdellatoista osiolla, joihin vastataan viisiportaisella Likert-asteikolla (täysin eri mieltä (1) ... Täysin samaa mieltä (5)). Yksi osio ekstroversiosta on esimerkiksi ”Tunnen usein olevani täynnä energiaa”. Koehenkilöt täyttivät NEO-FFI:stä alkuperäisen 60 osion version ja puoliset 30 osion version (Körner ym., 2008), jotta puoliso jaksaisi täyttää kyselyn kahdesti. Persoonallisuuden samankaltaisuuden korrelaatioita laskettaessa koehenkilön osioista käytettiin vain samoja 30:tä osiota kuin puolisoiltakin. Jokaiselle koehenkilön tai puolison persoonallisuuspiirteelle saatiin arvo laskemalla piirteen osioiden, joista osa käännettiin, keskiarvo. Persoonallisuuspiirteiden reliabiliteetit on esitetty taulukossa 1. Persoonallisuusmuuttujat olivat kohtuullisen normaalisti jakautuneita jakaumakuvioiden silmämääräisessä tarkastelussa.

2.2.2 Puolison arvioima persoonallisuus

Puolisot arvioivat koehenkilöiden persoonallisuuden NEO-FFI:n 60 osion versiolla, mutta tutkimuksessa käytettiin vain 30 osiota. Puolisoarvioiden reliabiliteetit on esitetty taulukossa 1. Persoonallisuuden samankaltaisuus laskettiin korreloimalla koehenkilön ja puolison itsearvioidut osiot keskenään jokaiselle piirteelle erikseen. Persoonallisuuden havaittu samankaltaisuus laskettiin puolestaan korreloimalla puolison itsearvioimat osiot puolison arvioiman koehenkilön persoonallisuuden osioiden kanssa jokaiselle piirteelle erikseen. Samankaltaisuusmuuttujat standardoitiin ja sen jälkeen niille tehtiin vielä Fisherin z-muunnos, jotta muuttujia voitiin käyttää analyyseissa. Yksimielisyys koehenkilön persoonallisuudesta laskettiin korreloimalla koehenkilön itsearviointi persoonallisuus puolison arvioiman koehenkilön persoonallisuuden

kanssa. Persoonallisuuden yksimielisyysmuuttuja myös standardoitiin ja sille tehtiin Fisherin z-muunnos. Persoonallisuusmuuttujat olivat kohtuullisen normaalisti jakautuneita jakaumakuvioiden silmämääräisessä tarkastelussa.

2.2.3 Parisuhdetyytyväisyys

Parisuhdetyytyväisyyttä mitattiin esittämällä sekä koehenkilölle että hänen puolisolleen seuraavat kysymykset/väittämät, joihin vastattiin viisiportaisella Likert-asteikolla: "Miten kuvaisit suhdettanne tällä hetkellä", "Kuinka tyytyväinen olet yleisesti ottaen suhteeseenne?", "Rakastan puolisoani", "Suhteessamme on ongelmia, joita emme tunnu pystyvän ratkaisemaan" ja "Haluan suhteemme kestävän". Osiot summattiin yhteen (ongelmia koskeva osio käännettiin ensin), mistä saatiin lopullinen parisuhdetyytyväisyysmuuttuja sekä koehenkilöille että puolisoille. Sekä koehenkilön ($\alpha = .80$), että puolison parisuhdetyytyväisyydellä ($\alpha = .77$) oli hyvä reliabiliteetti. Parisuhdetyytyväisyyksien jakaumat olivat vinoja, mutta huipukkuus- ja vinoustunnusluvut olivat kuitenkin hyväksyttävissä rajoissa ($< |2|$).

Taulukko 1. Persoonallisuuspiirteiden reliabiliteetit eli Cronbachin α :t.

	E	ET	A	T	S
Koehenkilön itsearvio	.80	.91	.80	.88	.63
Puolison itsearvio	.69	.72	.65	.77	.50
Puolison arvio koehenkilöstä	.65	.66	.68	.72	.70

Huom! E=ekstroversio, ET=emotionaalinen tasapainoisuus, A=avoimuus, T=tunnollisuus ja S=sovinnollisuus.

2.3 Analyysimenetelmät

Kaikki tilastoanalyysit tehtiin IBM SPSS Statistics 24 -ohjelmalla. Pearsonin korrelaatiokertoimet laskettiin yksilön ja puolison itsearvioidun persoonallisuuden sekä puoli-

son arvioiman koehenkilön persoonallisuuden ja heidän parisuhdetyytyväisyytensä välille. Lisäksi korrelaatiokertoimet laskettiin persoonallisuuden samankaltaisuusmuuttujien ja parisuhdetyytyväisyyksien välille ja näissä analyyseissä kontrolloitiin koehenkilön ja puolison itsearvioitua persoonallisuuden tasot Solomonin ja Jacksonin (2014) mukaisesti regressioanalyysillä, jossa oli itsearvioitua persoonallisuudet ja näiden interaktiot. Persoonallisuuspiirteiden ja parisuhdetyytyväisyyksien yhteyttä tutkittiin myös monitasomalleilla, jotka ottavat korrelaatioista poiketen pariskuntien riippuvuusrakenteen huomioon. Jos korrelaatiokertoimilla ja monitasomalleilla saadaan samat tulokset, tulosten luotettavuus lisääntyy. Monitasomalleilla tutkittiin myös persoonallisuuden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyttä muokkaavia tekijöitä. Monitasomalleissa alkuperäiset koehenkilöt sekä heidän puolisonsa olivat kaikki erillisiä koehenkilöitä ($n = 116$). Tutkimuksen kulkuun liittyvistä syistä saatiin vain toiselta puolisoilta sekä itsearviot että puolison arviot, joten sitä, miten puolison havaittu persoonallisuus oli yhteydessä havaitsijan tai havaittavan parisuhdetyytyväisyyteen, ei voitu tutkia monitasomalleilla. Kaikista muuttujien arvoista puuttui yhteensä 5,8 % ja Littlen MCAR-testin (*Missing Completely at Random*) perusteella puuttuvat arvot ovat täysin satunnaisia ($\chi^2(39) = 29.0, p = .72$). Täten kaikki koehenkilöt, joilla on jokin puuttuva arvo tarkastelun kohteena olevan analyysin muuttujissa, jätetään huomiotta kyseisessä analyysissä ($n = 2-5$ riippuen muuttujasta).

3 Tulokset

3.1 Pariskunnan yksimielisyys koehenkilön persoonallisuudesta

Kun tutkittiin pariskuntien yksimielisyyttä koehenkilön persoonallisuudesta, havaittiin, että yksimielisyys oli tilastollisesti merkitsevää ekstroversion, tunnollisuuden ja avoimuuden osalta (taulukko 2). Yksimielisyyskorrelaatiot eivät kuitenkaan olleet kovin voimakkaita. Puolestaan emotionaaliselle tasapainoisuudelle ja sovinollisuudelle tilastollisesti merkitsevää yksimielisyyttä ei havaittu.

3.2 Puolisoiden persoonallisuuksien samankaltaisuus

Pariskuntien todellista samankaltaisuutta persoonallisuudessa ei juurikaan ollut (taulukko 2). Suurin todellinen samankaltaisuus löytyi avoimuudesta uusille kokemuksille, mutta korrelaatio ei ollut tilastollisesti merkitsevä ($r = .16$, $p = .12$). Myös persoonallisuuden havaitun samankaltaisuuden yhteydet jäivät heikoiksi lukuun ottamatta avoimuutta uusille kokemuksille (taulukko 2). Koehenkilön ja puolison parisuhdetyytyväisyysmuuttujien erotuspistemäärän (*absolute difference score*) keskiarvo oli 0.32 välillä 0–4, missä 0 tarkoittaa täydellistä samankaltaisuutta ja 4 täydellistä eroavaisuutta, eli pariskunnan parisuhdetyytyväisyydet olivat hyvin samantasoisia.

Taulukko 2. Persoonallisuuspiirteiden yksimielisyyden sekä todellisen ja havaitun samankaltaisuuden korrelaatioiden keskiarvot, keskihajonnat sekä vaihteluvälit. Tilastollisesti merkitsevät ($p < .05$) korrelaatiot on lihavoitu.

persoonallisuuspiirre	keskiarvo	keskihajonta	vaihteluväli
<i>Yksimielisyys piirteistä</i>			
Ekstroversio	.25	.44	[-.98; .94]
Tunnollisuus	.29	.51	[-.87; .99]
Emotionaalinen tasapainoisuus	.18	.45	[-.88; .92]
Avoimuus uusille kokemuksille	.39	.46	[-.74; .97]
Sovinnollisuus	.17	.49	[-.87; .99]
<i>Todellinen samankaltaisuus</i>			
Ekstroversio	-.01	.41	[-.70; .86]
Tunnollisuus	.01	.55	[-.89; .93]
Emotionaalinen tasapainoisuus	.11	.44	[-.89; .88]
Avoimuus uusille kokemuksille	.16	.51	[-.90; .94]
Sovinnollisuus	.01	.45	[-.93; .86]
<i>Havaittu samankaltaisuus</i>			
Ekstroversio	.08	.46	[-.92; .98]
Tunnollisuus	-.04	.52	[-.88; .99]
Emotionaalinen tasapainoisuus	.07	.48	[-.75; .94]
Avoimuus uusille kokemuksille	.23	.48	[-.82; .93]
Sovinnollisuus	.07	.50	[-.92; .98]

3.3 Koehenkilön persoonallisuuden yhteys parisuhdetyytyväisyyteen

Koehenkilön itsearvioitujen piirteiden ja hänen oman parisuhdetyytyväisyytensä väliltä havaittiin kolme tilastollisesti merkitsevää korrelaatiota (taulukko 3, kuva 4). Koehenkilön ekstroversio ($r = .47, p < .001$) korreloi tilastollisesti erittäin merkitsevästi koehenkilön parisuhdetyytyväisyyden kanssa. Koehenkilön emotionaalinen tasapainoisuus ($r = .31, p = .02$) ja avoimuus ($r = .34, p = .01$) korreloivat tilastollisesti merkitsevästi koehenkilön parisuhdetyytyväisyyden kanssa.

Taulukko 3. Koehenkilön itsearvioitujen persoonallisuuden yhteydet sekä koehenkilön että puolison parisuhdetyytyväisyyteen.

	parisuhdetyytyväisyys			
	koehenkilö		puoliso	
	<i>r</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>p</i>
Ekstroversio	.47**	< .001	.18	.19
Emotionaalinen tasapainoisuus	.31*	.02	.15	.28
Avoimuus	.34*	.01	.08	.57
Sovinnollisuus	.19	.16	-.00	.98
Tunnollisuus	.20	.16	-.03	.86

** $p < .01$ ***** $p < .05$

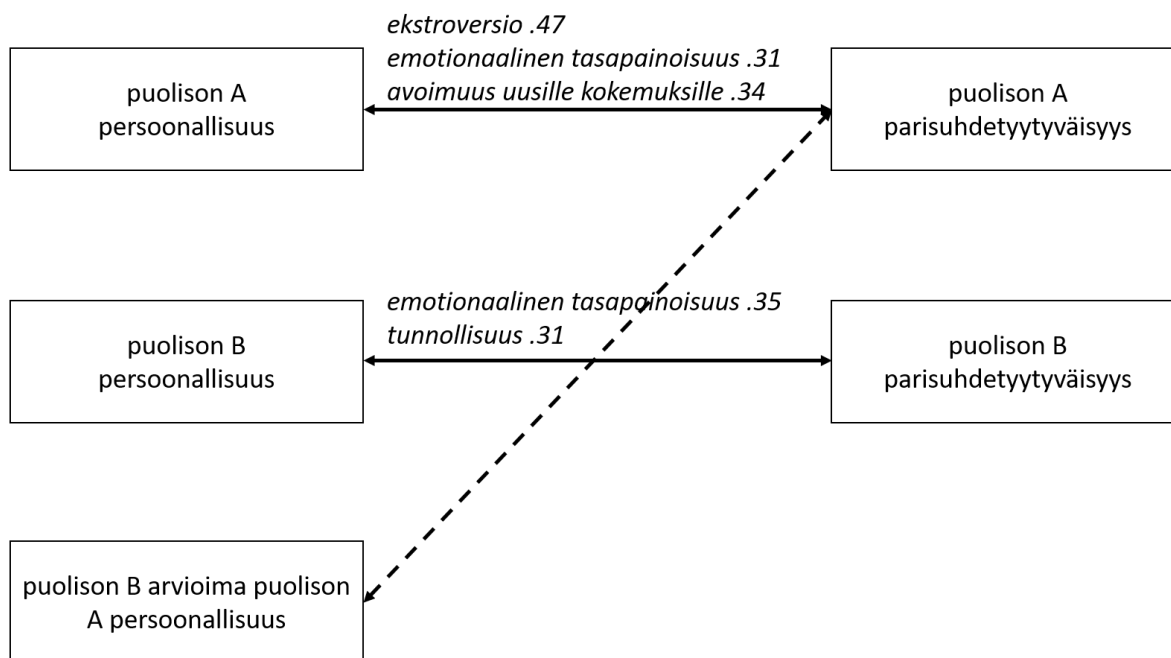
3.4 Puolison persoonallisuuden yhteys parisuhdetyytyväisyyteen

Puolison itsearvioitujen piirteiden ja hänen oman parisuhdetyytyväisyytensä väliltä havaittiin kaksi tilastollisesti merkitsevää korrelaatiota (taulukko 4, kuva 4). Puolison emotionaalinen tasapainoisuus ($r = .35, p = .008$) korreloi tilastollisesti erittäin merkitsevästi puolison omaan parisuhdetyytyväisyyteen ja puolison tunnollisuus ($r = .31, p = .02$) korreloi tilastollisesti merkitsevästi puolison omaan parisuhdetyytyväisyyteen.

Taulukko 4. Puolison itsearviooidun persoonallisuuden yhteydet sekä koehenkilön että puolison parisuhdetyytyväisyyteen.

	parisuhdetyytyväisyys			
	koehenkilö		puoliso	
	<i>r</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>p</i>
Ekstroversio	.18	.19	.22	.11
Emotionaalinen tasapainoisuus	.26	.06	.35**	< .01
Avoimuus	-.02	.91	-.05	.73
Sovinnollisuus	.05	.75	.13	.33
Tunnollisuus	.17	.24	.31*	.02

** $p < .01$ * $p < .05$

Kuva 4. Tutkimuksessa havaitut (yhtenäinen viiva) ja ei-havaitut (katkoviiva) yksilövaikutukset. Tilastollisesti merkitsevät persoonallisuuspiirteiden korrelaatiot parisuhdetyytyväisyysmuuttujiin.

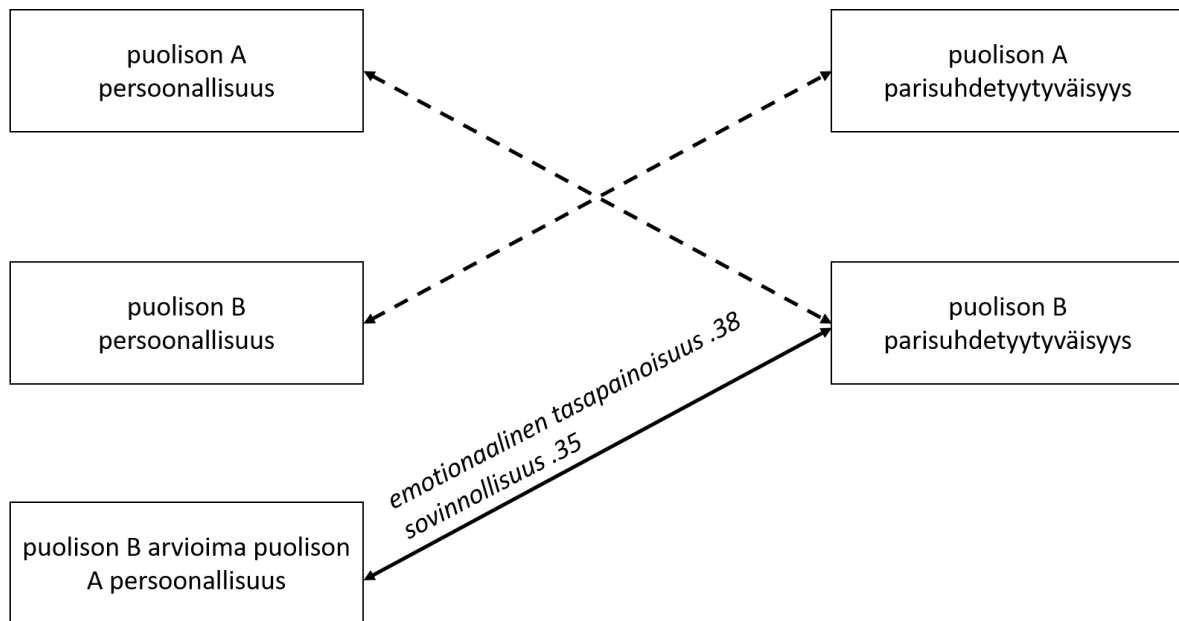
3.5 Puolison arvioiman koehenkilön persoonallisuuden yhteys parisuhdetyytyväisyyteen

Seuraavaksi tutkittiin puolison arvioiman koehenkilön persoonallisuuden ja koehenkilön ja puolison parisuhdetyytyväisyyden välistä yhteyttä. Puolison arvioiman koehenkilön persoonallisuuden ja koehenkilön parisuhdetyytyväisyyden välisessä analyysissä kontrolloitiin puolison itsearvioitu persoonallisuus, ja puolestaan puolison arvioiman persoonallisuuden ja puolison parisuhdetyytyväisyyden analyysissä kontrolloitiin koehenkilön itsearvioitu persoonallisuus. Puolison arvioiman persoonallisuuden ja koehenkilön parisuhdetyytyväisyyden välille ei löytynyt tilastollisesti merkitseviä yhteyksiä (taulukko 5, kuva 4). Puolison arvioiman persoonallisuuden ja puolison parisuhdetyytyväisyyden väliltä havaittiin kaksi tilastollisesti merkitsevää korrelaatioita (taulukko 5, kuva 5). Puolison arvioima koehenkilön emotionaalinen tasapainoisuus oli tilastollisesti merkitsevästi yhteydessä puolison parisuhdetyytyväisyyteen ($r = .38, p = .02$). Lisäksi puolison arvioima koehenkilön sovinnollisuus oli tilastollisesti merkitsevästi yhteydessä puolison parisuhdetyytyväisyyteen ($r = .35, p = .01$).

Taulukko 5. Puolison arvioiman koehenkilön persoonallisuuden yhteydet sekä koehenkilön (kontrolloituna puolison todellinen persoonallisuus) että puolison parisuhdetyytyväisyyteen (kontrolloituna koehenkilön todellinen persoonallisuus).

	parisuhdetyytyväisyys			
	koehenkilö		puoliso	
	<i>r</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>p</i>
Ekstroversio	.12	.39	.08	.86
Emotionaalinen tasapainoisuus	.20	.16	.38*	.02
Avoimuus	.16	.35	-.03	.85
Sovinnollisuus	.20	.18	.35*	.01
Tunnollisuus	.15	.31	.21	.23

** $p < .01$ * $p < .05$

Kuva 5. Tutkimuksessa havaitut (yhtenäinen viiva) ja ei-havaitut (katkoviiva) puoliso-vaikutukset. Tilastollisesti merkitsevät persoonallisuuspiirteiden korrelaatiot parisuhdetyytyväisyysmuuttujiin.

3.6 Pariskuntien persoonallisuuden samankaltaisuuden yhteys parisuhdetyytyväisyyteen

Kun tarkasteltiin todellisen samankaltaisuuden yhteyksiä koehenkilön ja puolison parisuhdetyytyväisyyteen, havaittiin vain yksi tilastollisesti merkitsevä yhteys. Avoimuuden todellinen samankaltaisuus oli yhteydessä puolison parisuhdetyytyväisyyteen ($r = .36, p = .01$). Havaitun samankaltaisuuden, eli puolison itsearvioiden ja puolison koehenkilöstä tekemien arvioiden, ja pariskunnan parisuhdetyytyväisyyksien välille ei havaittu yhteyksiä. Myöskään persoonallisuuden yksimielisyyden, eli koehenkilön itsearvioiden ja puolison koehenkilöstä tekemien arvioiden, ja pariskunnan parisuhdetyytyväisyyksien välille ei havaittu yhteyksiä.

3.7 Yksilön persoonallisuuden yhteys parisuhdetyytyväisyyteen monitasomalleilla

Persoonallisuuspiirteiden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyttä tutkittiin tarkemmin monitasomalleilla, joissa kiinnitettyinä efekteinä olivat persoonallisuuspiirteet ja satunnaisefektinä pariskunta. Tutkin monitasomalleilla vain yksilövaikutuksia, sillä puoliso vaikutuksille ei löytynyt yhtään merkitseviä korrelaatioita. 44 % parisuhdetyytyväisyyden vaihtelusta selittyi pariskuntien välisellä vaihtelulla. Ensimmäisessä monitasomallissa, jossa olivat ennustajina vain persoonallisuuspiirteet, havaittiin yhteydet ekstroversion ($F(1, 98) = 5.17, p = .03$), avoimuuden ($F(1, 104) = 3.80, p = .05$) ja emotionaalisen tasapainon ($F(1, 91) = 3.73, p = .06$) ja parisuhdetyytyväisyyden välillä (taulukko 6).

Taulukko 6. Monitasomallin kiinnitetty efektiestimaatit persoonallisuuspiirteiden yhteydestä parisuhdetyytyväisyyteen. Tilastollisesti merkitsevät ($p < .05$) estimaatit on lihavoitu.

	<i>estimaatti</i>	<i>SE</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Jäännöstermi	3.09	.39	7.87	< .001
Ekstroversio	.14	.06	2.27	.03
Tunnollisuus	.05	.97	.97	.33
Emotionaalinen tasapainoisuus	.10	.05	1.93	.06
Avoimuus uusille kokemuksille	.12	.06	1.95	.05
Sovinnollisuus	.01	.07	.12	.91

3.7.1 Persoonallisuuden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyttä muokkaavat tekijät

Tutkin monitasomalleilla myös mahdollisia persoonallisuuden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyttä muokkaavia tekijöitä. Näissä malleissa jatkuvat muuttujat keskistettiin ennen analyysin tekemistä. Sukupuoli muokkasi persoonallisuuspiirteiden ja parisuhdetyytyväisyyden välisiä yhteyksiä: sukupuolen ja avoimuuden interaktio ($F(1, 72) = 5.63, p = .02$) sekä sukupuolen ja ekstroversion interaktio ($F(1, 74) = 3.89, p = .05$)

olivat yhteydessä parisuhdetyytyväisyyteen. Miesten parisuhdetyytyväisyys oli suurempi kuin naisten ($F(1, 52) = 4.32, p = .04, ka_n = 4.58, ka_m = 4.71$). Tutkin sukupuolen ja persoonallisuuspiirteiden interaktioita edelleen tekemällä monitasomallin naisille ja miehille erikseen (taulukko 7). Naisilla parisuhdetyytyväisyyteen olivat yhteydessä ekstroversio ($F(1, 50) = 6.14, p = .02, estimaatti = .31, 95 \% luottamusväli [.06; .56]$) sekä avoimuus ($F(1, 50) = 6.10, p = .02, estimaatti = .29, 95 \% luottamusväli [.05; .53]$). Naisilla korkea ekstroversio ja avoimuus olivat siten yhteydessä korkeaan parisuhdetyytyväisyyteen. Miehillä yksikään persoonallisuuspiirteistä ei ollut yhteydessä parisuhdetyytyväisyyteen.

Taulukko 7. Monitasomallien kiinnitetyt efektiestimaatit persoonallisuuspiirteiden yhteydestä parisuhdetyytyväisyyteen miehille ja naisille erikseen. Tilastollisesti merkitsevät ($p < .05$) estimaatit on lihavoitu.

	<i>estimaatti</i>	<i>SE</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
<i>Miehet</i>				
Jäännöstermi	3.78	.46	8.31	< .001
Ekstroversio	.06	.07	.85	.40
Tunnollisuus	.06	.07	.89	.38
Emotionaalinen tasapainoisuus	.09	.06	1.45	.15
Avoimuus uusille kokemuksille	.001	.06	.02	.98
Sovinnollisuus	.04	.07	.52	.61
<i>Naiset</i>				
Jäännöstermi	2.13	.69	3.09	< .01
Ekstroversio	.31	.13	2.48	.02
Tunnollisuus	-.04	.10	-.36	.72
Emotionaalinen tasapainoisuus	.11	.10	1.10	.28
Avoimuus uusille kokemuksille	.29	.12	2.47	.02
Sovinnollisuus	-.02	.16	-.10	.93

Huom! Muuttujat on keskistetty.

Taulukko 8. Monitasomallien kiinnitetyt efektiestimaatit persoonallisuuspiirteiden ja parisuhteen keston yhteydestä parisuhdetyytyväisyyteen. Tilastollisesti merkitsevät ($p < .05$) estimaatit on lihavoitu.

	<i>estimaatti</i>	<i>SE</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Jäännöstermi	.02	.04	.49	.63
Ekstroversio	.15	.06	2.45	.02
Tunnollisuus	.08	.05	1.56	.12
Emotionaalinen tasapainoisuus	.08	.05	1.66	.10
Avoimuus uusille kokemuksille	.04	.06	.65	.52
Sovinnollisuus	.02	.06	.24	.81
Parisuhteen kesto	-.12	.03	-3.44	< .01
Ekstroversio*kesto	.02	.06	.28	.78
Tunnollisuus*kesto	.13	.05	2.57	.01
Emotionaalinen tasapainoisuus*kesto	-.01	.04	-.28	.78
Avoimuus uusille kokemuksille*kesto	.14	.05	2.58	.01
Sovinnollisuus*kesto	-.03	.05	-.53	.60

Huom! Muuttujat on keskistetty.

Parisuhdestatus ("seurustele", "avoliitossa", "naimisissa ja asuu yhdessä") ei muokannut persoonallisuuspiirteiden ja parisuhdetyytyväisyyden välisiä yhteyksiä. Parisuhteen kesto ($F(1, 71) = 11.82, p = .001$) muokkasi persoonallisuuspiirteiden ja parisuhdetyytyväisyyden välisiä yhteyksiä: parisuhteen keston ja avoimuuden ($F(1, 95) = 6.67, p = .01$) sekä keston ja tunnollisuuden interaktiot ($F(1, 99) = 6.58, p = .01$) olivat merkitseviä (taulukko 8). Parisuhteen keston ja persoonallisuuspiirteiden interaktioiden tutkimiseksi tarkemmin koehenkilöt jaettiin suhteen keston perusteella kahteen ryhmään: lyhyessä suhteessa (alle kaksi vuotta) ja pitkässä suhteessa oleviin (yli kaksi vuotta). Ryhmille tehtiin erikseen monitasoregressioanalyysit, joissa parisuhdetyytyväisyyttä ennustettiin ensin tunnollisuudella ja sitten avoimuudella. Tunnollisuuden analyysi osoitti, että pitkässä suhteessa olevilla tunnollisuus ennusti merkitsevästi parisuhdetyytyväisyyttä ($F(1, 52) = 12.85, p = .001, \text{estimaatti} = .30, 95 \% \text{ luottamusväli } [.13; .46]$), kun taas lyhyessä suhteessa olevilla ei ($F(1, 26) = .73, p = .40, \text{estimaatti} = -$

.04, 95 % luottamusväli [-.11; .04]). Avoimuuden analyysi osoitti, että lyhyessä suhteessa olevilla avoimuus ennusti lähes merkitsevästi parisuhdetyytyväisyyttä ($F(1, 27) = 4.08, p = .05, \text{estimaatti} = .10, 95 \% \text{ luottamusväli} [-.00; .21]$), kun taas pitkässä suhteessa olevilla ei ($F(1, 58) = .50, p = .48, \text{estimaatti} = .07, 95 \% \text{ luottamusväli} [-.12; .26]$).

4 Pohdinta

Tutkimuksessa selvitettiin pariskuntien persoonallisuuspiirteiden yhteyksiä heidän parisuhdetyytyväisyyteensä. Emotionaalisen tasapainoisuuden, ekstroversion sekä avoimuuden uusille kokemuksille havaittiin olevan yhteydessä parisuhdetyytyväisyyteen. Sukupuoli ja suhteen kesto muokkasivat havaittuja yhteyksiä.

Koehenkilön korkea emotionaalinen tasapainoisuus, ekstroversio ja avoimuus uusille kokemuksille olivat yhteydessä koehenkilön korkeaan parisuhdetyytyväisyyteen. Emotionaalisen tasapainoisuuden yhteys on hypoteesini ja aikaisempien tutkimustulosten mukainen (Dyrenforth ym., 2010; Furler ym., 2014; meta-analyysi Heller ym., 2004; Schaffhuser ym., 2014a). Myös ekstroversion (Dyrenforth ym., 2010; meta-analyysi Heller ym., 2004) ja avoimuuden (Dyrenforth ym., 2010; Neyer & Voigt, 2004; Schaffhuser ym., 2014a) yhteyksille on aikaisempaa tukea. Ekstroversiolla oli tuloksistani vahvin yhteys ($r=.47$) parisuhdetyytyväisyyteen. Sovinnollisuudelle ja tunnollisuudelle puolestaan ei hypoteesistani poiketen löytynyt yhteyksiä, vaikka aikaisempi tutkimusnäyttö näiden piirteiden yhteydestä parisuhdetyytyväisyyteen on ollut selkeää (Dyrenforth ym., 2010; Furler ym., 2014; meta-analyysi Heller ym., 2004; Neyer & Voigt, 2004; Schaffhuser ym., 2014a).

Puolison korkea emotionaalinen tasapainoisuus ja tunnollisuus olivat yhteydessä puolison korkeaan parisuhdetyytyväisyyteen, mikä vastaa hypoteesiani ja aikaisempaa tutkimusnäyttöä (Dyrenforth ym., 2010; Furler ym., 2014; meta-analyysi Heller ym., 2004; Neyer & Voigt, 2004; Schaffhuser ym., 2014a). Hypoteesistani ja aikaisemmasta tutkimusnäytöstä (Dyrenforth ym., 2010; Furler ym., 2014; meta-analyysi Heller ym., 2004; Neyer & Voigt, 2004; Schaffhuser ym., 2014a) poiketen puolison sovinollisuuden ja

parisuhdetyytyväisyyden välille ei löytynyt yhteyttä. Puolison ekstroversion, avoimuuden ja parisuhdetyytyväisyyden välille ei löytynyt yhteyksiä, mille on myös aikaisempaa tukea (Furler ym., 2014; Dyrenforth ym., 2010; Malouff ym., 2010; Neyer & Voigt, 2004; Schaffhuser ym., 2014a; Slatcher & Vazire, 2009: tutkimukset 2 ja 3).

Puolisovaikutuksia ei löytynyt yhdestäkään itsearvioidusta piirteestä, vaikka aikaisemmassa tutkimuskirjallisuudessa on havaittu yhteydet yksilön emotionaalisen tasapainoisuuden, sovinollisuuden ja tunnollisuuden ja puolison parisuhdetyytyväisyyden välille (Dyrenforth ym., 2010; meta-analyysi Malouff ym., 2010). Ainoat puolisoaikutukset havaittiin puolison arvioiman koehenkilön korkean emotionaalisen tasapainoisuuden ja sovinollisuuden ja puolison korkean parisuhdetyytyväisyyden välille, kun koehenkilön itsearvioitu persoonallisuus oli kontrolloitu. Tämä tulos on mielenkiintoinen, sillä koehenkilön todellisesta persoonallisuudesta riippumatta hänen puolisonsa kokemus hänen emotionaalisesta tasapainoisuudestaan ja sovinollisuudestaan on yhteydessä puolison parisuhdetyytyväisyyteen. Voi olla, että parisuhteeseensa tyytyväiset näkevät puolisonsa tasapainoisena/sovinollisena tai he, jotka kokevat puolisonsa tasapainoisena/sovinollisena, ovat tyytyväisiä. Aikaisemmissa tutkimuksissa on havaittu yhteydet näiden piirteiden lisäksi myös muiden piirteiden kanssa sekä kaikkien puolison arvioimien koehenkilön piirteiden ja koehenkilön parisuhdetyytyväisyyden kanssa (Schaffhuser ym., 2014a; Furler ym., 2014). Hypoteesini puolisoaikutuksia suuremmista yksilövaikutuksista piti paikkansa niiden piirteiden kohdalla, joista yksilövaikutukset havaittiin.

Persoonallisuuden ja parisuhdetyytyväisyyden korrelaatioissa ei oteta huomioon pariskuntien riippuvuutta toisistaan. Puolisoiden samankaltaisuus ja parisuhteen laatu saatetaan yliarvioida, jos ei kontrolloida yksilöiden persoonallisuuden vaikutuksia (Barelds, 2005). Monitasomalli ottaa pariskuntien riippuvuuden huomioon aineistossa. Monitasomallissa saatiin samat tulokset kuin koehenkilön itsearvioidun persoonallisuuden ja hänen parisuhdetyytyväisyytensä korrelaatioista eli korkea emotionaalinen tasapainoisuus, ekstroversio ja avoimuus olivat yhteydessä korkeaan parisuhdetyytyväisyyteen. Tämä lisää luottamusta päätuloksiin.

Persoonallisuuden ja parisuhdetyytyväisyyden havaittuja yhteyksiä voidaan selittää haavoittuvuus-stressi-sopeutumismallilla (*engl. vulnerability-stress-adaptation model*, Karney, 2009; Karney & Bradbury, 1995), jossa pariskunnan osapuolten persoonallisuuspiirteet ja ympäristöstä tuleva tuki ja vaatimukset vaikuttavat pariskunnan vuorovaikutuksen kautta parisuhdetyytyväisyyteen. Pariskunnan vuorovaikutukseen eli adaptiivisiin prosesseihin vaikuttavat suhteen alusta asti sekä yksilön omat että puolison suhteellisen pysyvät ominaisuudet eli esimerkiksi persoonallisuus. Nämä tekijät ovat haavoittuvuuksia tai voimavaroja suhteelle ja vaikuttavat adaptiivisen tai epäadaptiivisen vuorovaikutuksen kautta parisuhdetyytyväisyyteen. Yksilön piirteiden lisäksi parisuhteen adaptiivisiin prosesseihin vaikuttavat myös ympäristöstä tuleva tuki ja vaatimukset. Olennaista mallissa on, että sekä yksilön ja puolison piirteet että ympäristö vaikuttavat adaptiivisiin prosesseihin yhdessä, ja siten ei voida esimerkiksi määrittää korkean tunnollisuuden vaikutusta adaptiivisiin prosesseihin ja parisuhdetyytyväisyyteen ilman ympäristön huomioimista. Esimerkiksi korkea tunnollisuus voi olla yhteydessä korkeaan parisuhdetyytyväisyyteen adaptiivisen vuorovaikutuksen kautta, mutta jos ympäristöstä tulee paljon stressiä, korkeasti tunnollisen yksilön parisuhteen vuorovaikutus voi kärsiä ja siten alentaa suhdetyytyväisyyttä. Mallissa yksilön piirteiden ja ympäristön vuorovaikutusta korostaa vielä sekin, että yksilön haavoittuvuuspiirteet voivat myös edesauttaa ympäristön stressitekijöiden kohtaamista (Karney & Bradbury, 1995). Esimerkiksi yksilöt, joilla on matala emotionaalinen tasapainoisuus, kokevat enemmän stressiä (Bolger & Schilling, 1991), ja heidän on vaikeampaa sopeutua kohtaamiinsa vaikeuksiin kuin niiden, joilla on korkea emotionaalinen tasapainoisuus (Karney & Bradbury, 1995). Korkeasti ekstrovertit puolestaan kokevat vähemmän stressiä ja sopeutuvat vaikeuksiinsa paremmin kuin vähemmän ekstrovertit (Hemenover, 2001).

Tutkimuksessani havaittuja yhteyksiä voivat välittää yksilön spontaanit emootionsäätelystrategiat ja positiivinen suhdekäyttäytyminen (Vater & Schröder-Abè, 2015). Aiemmassa tutkimuksessa on havaittu, että korkeat ekstroversio, sovinnollisuus ja tunnollisuus vaikuttavat parisuhdetyytyväisyyteen adaptiivisten emootionsäätelystrategi-

oiden (esim. matala tukahduttaminen) kautta, jotka puolestaan liittyvät havaittuun positiiviseen suhdekäyttäytymiseen; matala emotionaalinen tasapainoisuus vaikuttaa parisuhdetyytyväisyyteen puolestaan häiriintyneiden emotionaalisäätelystrategioiden ja suhdekäyttäytymisen kautta (Vater & Schröder-Abè, 2015). Tunteita tukahdutettaessa tunteet pyritään sulkemaan pois tietoisuudesta. Häiriintyneitä emotionaalisäätelystrategioita ovat tukahduttamisen lisäksi esimerkiksi vaikeus eläytyä toisen ihmisen asemaan tai aggressiivinen ulkoistaminen, jossa tunne purkautuu johonkin ulkoiseen objektiin tai ihmiseen. Suhdekäyttäytyminen on pariskunnan välillä tapahtuvaa käyttäytymistä, joka vaikuttaa suhteen hyvinvointiin esimerkiksi sen kautta, miten toimii konfliktitilanteissa. Avoimuuden rooli on ristiriitainen, sillä se on yhdistetty sekä positiiviseen että negatiiviseen suhdekäyttäytymiseen (Solomon & Jackson, 2014; Vater & Schröder-Abè, 2015). Lisäksi havaittua emotionaalisen tasapainon yhteyttä parisuhdetyytyväisyyteen voi osittain välittää seksuaalinen tyytyväisyys: matala emotionaalinen tasapainoisuus ennustaa matalampaa seksuaalista- ja parisuhdetyytyväisyyttä (Fisher & McNulty, 2008). Matala emotionaalinen tasapainoisuus on myös yhdistetty matalampaan elämään tyytyväisyyteen (esim. Costa & McCrae, 1980), mikä voi heijastua parisuhdetyytyväisyyteen. Haavoittuvuus-stressi-sopeutumismalli selittää siis persoonallisuuspiirteiden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyttä pariskunnan vuorovaikutuksen ja ympäristön huomioisen kautta.

Persoonallisuuden todellista samankaltaisuutta ei juurikaan havaittu, mikä on aikaisempien tutkimustulosten mukaista (Barelds, 2005; Dyrenforth ym., 2010; Neyer & Voigt, 2004). Neyer ja Voigt (2004) havaitsivat avoimuuden olevan ainut piirre, jossa puoliset muistuttavat toisiaan. Tutkimuksessani vahvin todellinen samankaltaisuus puolisoitten välillä havaittiin juuri avoimuudessa, vaikka yhteys ei ollutkaan tilastollisesti merkitsevä. Avoimuutta uusille kokemuksille lukuun ottamatta myös pariskuntien havaittua samankaltaisuutta ei juurikaan ollut. Persoonallisuuden yksimielisyys pariskunnan kesken havaittiin tunnollisuudessa, ekstroversiossa ja avoimuudessa. Avoimuuden korrelaatio oli vahvin kaikista piirteistä sekä molemmissa persoonallisuuden samankaltaisuuksissa että persoonallisuuden yksimielisyydessä. Pariskunnan avoi-

muuden tason samankaltaisuus voi olla tärkeää parinvalinnassa, koska suuret eroavaisuudet avoimuuden tasossa voivat rajoittaa läheisen suhteen kehittymistä (McCrae, 1996).

Kun tarkasteltiin persoonallisuuden samankaltaisuuksien ja yksimielisyyden yhteyksiä parisuhdetyytyväisyyteen, havaittiin vain yhteys avoimuuden todellisen samankaltaisuuden ja puolison parisuhdetyytyväisyyden välille. Tämä on ristiriidassa hypoteesini ja aikaisemman tutkimusnäytön kanssa, joiden mukaan todellinen persoonallisuuden samankaltaisuus ei ole yhteydessä parisuhdetyytyväisyyteen (Barelds, 2005; Dyrenforth ym., 2010; Neyer & Voigt, 2004). Yksi selitys havaittuun avoimuuden samankaltaisuuden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyteen voi olla pariskunnan emotioiden samankaltaisuus välittävänä tekijänä (Gonzaga, Campos & Bradbury, 2007), minkä vuoksi avoimuudella voi olla tärkeä rooli parinvalinnassa. Puolisoilla samantasoinen avoimuus uusille kokemuksille voi herättää heissä samankaltaisia tunteita, jotka vaikuttavat parisuhdetyytyväisyyteen. Hypoteesini ja aikaisemman tutkimusnäytön vastaisesti yhteyksiä persoonallisuuden havaitun samankaltaisuuden sekä koehenkilön persoonallisuuden yksimielisyyden ja parisuhdetyytyväisyyden välille ei löytynyt (Furler ym., 2014).

Sukupuoli muokkasi avoimuuden, ekstroversion ja parisuhdetyytyväisyyden välisiä yhteyksiä siten, että naisilla korkea avoimuus ja ekstroversio olivat yhteydessä heidän korkeaan parisuhdetyytyväisyyteensä mutta miehillä eivät. Tulokseni sukupuolen vaikutuksesta ovat ristiriidassa aikaisemman tutkimusnäytön kanssa, jonka mukaan naiset ja miehet eroavat vain vähän siinä, mitkä persoonallisuuspiirteet ovat yhteydessä parisuhdetyytyväisyyteen (meta-analyysi Malouff ym., 2010; Watson ym., 2000). Yksi selitys sukupuolen muokkaavalle vaikutukselle voi olla se, että naisilla on yleisesti vilkkaampi sosiaalinen elämä ja ekstroversiosta on heille enemmän hyötyä ja iloa, mikä puolestaan vaikuttaa yleiseen onnellisuuteen, joka säteilee myös heidän parisuhdetyytyväisyyteensä. Sukupuolen muokkaavasta vaikutuksesta avoimuuden, ekstroversion ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyksissä ei ole aikaisempaa tukevaa tutkimusnäyttöä, joten on mahdollista, että tulos on vain tilastollinen sattuma. Tätä päätelmää tukee,

ettei persoonallisuuden ja elämäntyytyväisyyden yhteydessä ole havaittu olevan sukupuolieroja (esim. Schimmack, Radhakrishnan, Oishi, Dzokoto & Ahadi, 2002) ja parisuhdetyytyväisyys on vahvasti yhteydessä elämäntyytyväisyyteen (Heller ym., 2004).

Aikaisempien tutkimustulosten mukaisesti parisuhdestatus ei muokannut persoonallisuuden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyttä mutta parisuhteen kesto muokkasi (Furler ym., 2014; meta-analyysi Malouff ym., 2010; Neyer & Voigt, 2004; Solomon & Jackson, 2014). Yli kaksi vuotta kestäneessä suhteessa korkeampi tunnollisuus oli yhteydessä korkeaan parisuhdetyytyväisyyteen mutta alle kaksi vuotta kestäneessä suhteessa ei. Tunnollisuuden yhteys suhteen kestoon voi selittyä sillä, että suhteen alussa ei eletä niin paljon arkea yhdessä eikä olla niin sitoutuneita puolisoon kuin myöhemmin suhteen edetessä. Korkea avoimuus oli lähes yhteydessä korkeaan parisuhdetyytyväisyyteen alle kaksi vuotta kestäneessä suhteessa, mutta yhteyttä ei ollut yli kaksi vuotta kestäneessä suhteessa. Suuremmalla aineistolla avoimuuden yhteys parisuhdetyytyväisyyteen lyhyissä suhteissa olisi voinut tulla merkitseväksi. Suhteen alkuvaiheessa avoimuus uusille kokemuksille ja pidempään suhteessa olleilla tunnollisuus ovat siis parisuhdetyytyväisyyttä edistäviä tekijöitä. Haavoittuvuus-stressi-sopeutumismallilla (Karney, 2009) voi selittää suhteen keston muokkaavaa vaikutusta: esitän, että korkea tunnollisuus vaikuttaisi parisuhdetyytyväisyyteen lisäämällä parisuhteen adaptiivista vuorovaikutusta pitkässä suhteessa ja korkea avoimuus lyhyessä suhteessa, mutta empiiristä tukea väitteelle ei juuri ole (esim. Donnellan, Conger & Bryant, 2004). Toisaalta positiiviset ja negatiiviset suhdekäyttäytymiset ovat melko pysyviä riippumatta suhteen pituudesta (Solomon & Jackson, 2014). Tunnollisuus voi edistää sitoutumista, joka mahdollisesti lisääntyy pidemmällä olevassa suhteessa. Korkea avoimuus puolestaan voi suhteen alkuvaiheessa auttaa tutustumaan puolisoon paremmin. Voi olla, että kun suhteessa aletaan vakiintua, korkea avoimuus ei enää lisää parisuhdetyytyväisyyttä.

4.1 Tutkimuksen rajoitukset

Tämän tutkimuksen tärkeimmät rajoitukset liittyvät otoksen laatuun ja kokoon. Ensinnäkin otos oli valikoitunut erityisesti persoonallisuuspiirteiden osalta ja ei siis ole edustava, mikä vaikuttaa tutkimustulosten luotettavuuteen ja yleistettävyyteen. Toiseksi, otos oli suhteellisen pieni, mikä voi vaikuttaa siihen, miksei useita aikaisemmassa tutkimuskirjallisuudessa todettuja yhteyksiä havaittu. Ekstroversion ja avoimuuden yhteydet parisuhdetyytyväisyyteen voivat selittyä koehenkilöiden valikoitumisella. Tutkimukseen on voinut valikoitua sen luonteen vuoksi tavallista ekstrovertimpia ja avoimempia koehenkilöitä, jolloin nämä piirteet ovat otoksessa ylliedustettuina ja yhteyksistä, joita normaalissa populaatiossa ei olisi, on tullut merkitseviä. Entä miksi tunnollisuudelle tuli merkitsevä yhteys puolisoilla muttei koehenkilöillä? Puolisoiden otos voi olla erilainen kuin koehenkilöiden, sillä koehenkilöt lähtivät mukaan tutkimukseen ja koehenkilön edellytys tutkimukseen osallistumiseen oli, että hänen piti saada puolisonsa lisäksi äitinsä ja yksi ystävänsä osallistumaan tutkimukseen samaan aikaan. Koehenkilöt ja puolisot ovat voineet siis valikoitua tutkimukseen sen perusteella, kuka on saanut läheisensä houkuteltua tutkimukseen mukaan. Tätä päätelmää tukee se, ettei puolisoille havaittu yhteyksiä ekstroversion ja avoimuuden ja parisuhdetyytyväisyyden välille mutta koehenkilöille havaittiin. Otos ei ollut edustava muilta ominaisuuksiltaan, sillä koehenkilöt olivat suhteellisen nuoria, parit olivat heteropareja, valtaosa oli avoliitossa eikä tutkimuksessa ollut yksilöitä, joiden parisuhteen kesto olisi ollut yli 15 vuotta.

Sekä persoonallisuuden että parisuhdetyytyväisyyden arvioinnissa käytetyt itsearviointit voivat vääristää tuloksia: itsearvion osuvuus riippuu siitä, miten hyvä itsehavainnointikyky yksilöllä on. Yksilö- ja puoliso vaikutusten yhtäaikainen olemassaolo viittaisi siihen, että persoonallisuudella on todellinen yhteys parisuhdetyytyväisyyteen eikä vain yksilön havaintoon suhteesta (Robins, Caspi & Moffit, 2000; Watson ym., 2000). Tutkimuksessani ei kuitenkaan havaittu yhtäkään samanaikaista yksilö- ja puoliso vaikutusta, jolloin itsearvioiden luotettavuudessa voi olla puutteita. Aineiston pieni koko

voi todennäköisemmin selittää sitä, että yksilövaikutuksia heikompia puoliso vaikutuksia ei havaittu (Barelds, 2005; Dyrenforth ym., 2010; Neyer & Voigt, 2004; Watson ym., 2000), sillä molempien puolisoiden sovinnollisuudelle ja koehenkilön tunnollisuudelle ei havaittu edes yksilövaikutuksia. Korrelaatioissa havaittiin vain pari ja monitasomalleissa ei yhtään yhteyttä tunnollisuuden ja sovinnollisuuden ja parisuhdetyytyväisyyden välille, mikä voi myös selittyä otoskoon pienuudella.

Koehenkilöt, puoliset tai molemmat ovat voineet kaunistella persoonallisuuttaan tai parisuhdetyytyväisyyttään, mikä voi heikentää itsearvioiden luotettavuutta entisestään. Koehenkilöiden liioittelu olisi tosin näkynyt todennäköisimmin ekstroversion, sovinnollisuuden ja tunnollisuuden liioittelussa ja siten näiden piirteiden suurempina yhteyksinä. Sovinnollisuudelle ja tunnollisuudelle ei saatu juurikaan yhteyksiä, joten kovin suuri liioittelu ei ole todennäköistä. Puoliset ovat kuitenkin voineet arvioida koehenkilön persoonallisuutta oman parisuhdetyytyväisyytensä eduksi, sillä puolison arvioimalle koehenkilön persoonallisuudelle ei löytynyt yhtään yhteyksiä koehenkilön parisuhdetyytyväisyyteen, mutta puolison tyytyväisyyteen löytyi. Parisuhdetyytyväisyyden muuttajat olivat hyvin vinoja, mikä voi vähentää tulosten luotettavuutta. Lisäksi tutkimus oli poikittaistutkimus, joten mitään päätelmiä persoonallisuuden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyden kausaalisuudesta ei voida tehdä.

4.2 Johtopäätökset

Tutkimuksessani löytyi kaikkein selkein yhteys korkean emotionaalisen tasapainon ja korkean parisuhdetyytyväisyyden välille, mikä on tärkeää, sillä erityisesti matalan emotionaalisen tasapainoisuuden on todettu ennustavan parisuhdetyytyväisyyden kautta suhteen hajoamista (Kurdek, 1993; Solomon & Jackson, 2014). Yhteys ei ole kuitenkaan tuomio yksilölle, jolla on matala emotionaalinen tasapainoisuus, sillä persoonallisuuden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyttä muokkaavat ja välittävät useat tekijät. Omaan suhdekäyttäytymiseen voi kiinnittää tietoa huomiota ja kehittää käyttäytymistään adaptiivisempaan suuntaan, jolloin persoonallisuuden mahdollisia negatiivisia

vaikutuksia parisuhdetyytyväisyyteen voi kompensoida. Erilaisista ennaltaehkäisevistä parisuhdeinterventioista (*engl. relationship education programs*), joiden tavoitteena on lisätä tai ylläpitää parisuhdetyytyväisyyttä ja ehkäistä parisuhdeongelmia muun muassa tällaisella suhdetaitojen opettelulla, on saatu näyttöä ainakin niiden pariskuntien osalta, joilla on korkea riski (esim. matala emotionaalinen tasapainoisuus) suhdeongelmille (Commerford & Hunter, 2016).

Lisäksi tutkimukseni auttoi selventämään aiemmassa tutkimuskirjallisuudessa ristiriitaisia ekstroversion, avoimuuden uusille kokemuksille ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyksiä (Dyrenforth ym., 2010). Tutkimuksessani havaittiin selkeät yhteydet korkean ekstroversion, avoimuuden ja parisuhdetyytyväisyyden välille. Tulevissa tutkimuksissa täytyykin selvittää erityisesti ekstroversion ja avoimuuden vaikutusta ja vaikutusmekanismeja parisuhdetyytyväisyyteen. Lisäksi on tärkeää kiinnittää erityistä huomiota tarpeeksi ison otoskoon keräämiseen. Pitkittäistutkimuksia kaivattaisiin, jotta saataisiin selvyys persoonallisuuspiirteiden ja parisuhdetyytyväisyyden kausaalisuusyhteyksistä. Tulevien tutkimusten haasteena on selvittää emotionsäätelystrategioita, suhdekäyttäytymistä ja seksuaalista tyytyväisyyttä persoonallisuuspiirteiden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteyttä välittävinä tai muokkaavina tekijöinä, joihin voitaisiin vaikuttaa intervention keinoin nostaen mahdollista osittain persoonallisuudesta johtuvaa parisuhdetyytyväisyyden matalaa tasoa.

5 Lähteet

Altmann, T., Sierau, S. & Roth, M. (2013). I Guess You're Just Not My Type: Personality Types and Similarity Between Types as Predictors of Satisfaction in Intimate Couples, *Journal of Individual Differences*, 34(2), 105–117. DOI: 10.1027/1614-0001/a000105.

Barelds, D. P. H. (2005). Self and Partner Personality in Intimate Relationships. *European Journal of Personality*, 19(6), 501–518. DOI: 10.1002/per.549

Beach, S. R. H., Katz, J., Kim, S. & Brody, G. H. (2003). Prospective effects of marital satisfaction on depressive symptoms in established marriages: A dyadic model. *Journal of Social and Personal Relationships*, 20(3), 355–371. DOI: 10.1177/0265407503020003005

Bolger, N. & Schilling, E. A. (1991). Personality and the Problems of Everyday Life: The Role of Neuroticism in Exposure and Reactivity to Daily Stressors. *Journal of Personality*, 59(9), 355–386. DOI: 10.1111/1467-6494.ep9110141805

Commerford, J. & Hunter, C. (2016). Marriage and relationship education: Recent research findings. *Family Matters*, 97, 55–66.

Cooper, M. L. & Sheldon, M. S. (2012). Seventy Years of Research on Personality and Close Relationships: Substantive and Methodological Trends Over Time. *Journal of Personality*, 70(6), 783–812. DOI: 10.1111/1467-6494.05024

Costa, P. T. & McCrae, R. R. (1980). Influence of extraversion and neuroticism on subjective well-being: Happy and unhappy people. *Journal of Personality and Social Psychology*, 38(4), 668–678. DOI: 10.1037/0022-3514.38.4.668

Donnellan, M. B., Conger, R. D. & Bryant, C. M. (2004). The Big Five and enduring marriages. *Journal of Research in Personality*, 38(5), 481–504. DOI: 10.1016/j.jrp.2004.10.001

Dyrenforth, P. S., Kashy, D. A., Donnellan, M. B. & Lucas, R. E. (2010). Predicting Relationship and Life Satisfaction From Personality in Nationally Representative Samples From Three Countries: The Relative Importance of Actor, Partner, and Similarity Effects. *Journal of Personality and Social Psychology*, 99(4), 690–702. DOI: 10.1037/a0020385

Fisher, T. D. & McNulty, J. K. (2008). Neuroticism and Marital Satisfaction: The Mediating Role Played by the Sexual Relationship. *Journal of Family Psychology*, 22(1), 112–122. DOI: 10.1037/0893-3200.22.1.112

Furler, K., Gomez, V. & Grob, A. (2014). Personality perceptions and relationship satisfaction in couples. *Journal of Research in Personality*, 50(1), 33–41. DOI: 10.1016/j.jrp.2014.02.003

Gonzaga, G. C., Campos, B & Bradbury, T. (2007). Similarity, Converge, and Relationship Satisfaction in Dating and Married Couples. *Journal of Personality and Social Psychology*, 93(1), 34–48. DOI: 10.1037/0022-3514.93.1.34

Heller, D., Ilies, R. & Watson, D. (2004). The Role of Person Versus Situation in Life Satisfaction: A Critical Examination. *Psychological Bulletin*, 130(4), 574–600. DOI: 10.1037/0033-2909.130.4.574

Hemenover, S. H. (2001). Self-Reported Processing Bias and Naturally Occurring Mood: Mediators Between Personality and Stress Appraisals. *PSPB*, 27(4), 387–394. DOI: 10.1177/0146167201274001

Holden, R. R. & Fekken, G. C. (1994). The NEO Five-Factor Inventory in a Canadian Context: Psychometric Properties for a Sample of University Women. *Personality and Individual Differences*, 17(3), 441–444. DOI: 10.1016/0191-8869(94)90291-7

Holland, A. S. & Roisman, G. I. (2008). Big Five personality traits and relationship quality: Self-reported, observational, and physiological evidence. *Journal of Social and Personal Relationships* 25(5), 811–829. DOI: 10.1177/0265407508096697

Karney, B. R. (2009). Vulnerability-Stress-Adaptation Model. Teoksessa H. T. Reis & S. Sprecher (toim.), *Encyclopedia of Human Relationships* (s. 1674–1677). Thousand Oaks, Calif : SAGE Publications, Inc. DOI: 10.4135/9781412958479.n553

Karney, B. R. & Bradbury, T. N. (1995). The Longitudinal Course of Marital Quality and Stability: A Review of Theory, Method, and Research. *Psychological Bulletin*, 118(1), 3–34. DOI: 10.1037/0033-2909.118.1.3

Kielitoimiston sanakirja. 2017. <http://www.kielitoimistonsanakirja.fi/parisuhde> Helsinki: Kotimaisten kielten keskus. URN:NBN:fi:kotus-201433. Verkkojulkaisu HTML. Päivitettävä julkaisu. Päivitetty 28.2.2017 [viitattu 26.10.2017].

Kurdek, L. A. (1993). Predicting Marital Dissolution: A 5-Year Prospective Longitudinal Study of Newlywed Couples. *Journal of Personality and Social Psychology*, 64(2), 221–242. DOI: 10.1037/0022-3514.64.2.221

Körner, A., Geyer, M., Roth, M., Drapeau, M., Schmutzer, G., Albani, C., ... Brähler, E. (2008). Persönlichkeitsdiagnostik mit dem NEO-Fünf-Faktoren-Inventar: Die 30-Item-Kurzversion (NEO-FFI-30). [Personality assessment with the NEO-Five-Factor Inventory: the 30-Item-Short-Version (NEO-FFI-30)]. *Psychotherapie, Psychosomatik, Medizinische Psychologie*, 58 (6), 238–245. DOI: 10.1055/s-2007-986199

Letzrig, T. D. & Nofle, E. E. (2010). Predicting relationship quality from self-verification of broad personality traits among romantic couples. *Journal of Research in Personality* 44(3), 353–362. DOI: 10.1016/j.jrp.2010.03.008

Luo, S. & Snider, A. G. (2009). Accuracy and Biases in Newlyweds' Perceptions of Each Other. *Psychological Science*, 20(11), 1332–1339. DOI: 10.1111/j.1467-9280.2009.02449.x.

Malouff, J. M., Thorsteinsson, E. B., Schutte, N. S., Bhullar, N. & Rooke, S. E. (2010). The Five-Factor Model of personality and relationship satisfaction of intimate partners: A meta-analysis. *Journal of Research in Personality* 44(1), 124–127. DOI: 10.1016/j.jrp.2009.09.004

McCrae, R. R. (1996). Social Consequences of Experiential Openness. *Psychological Bulletin*, 120(3), 323–337.

McCrae, R. R. & Costa, P. T., Jr. (1997). Personality Trait Structure as a Human Universal. *American Psychologist*, 52(5), 509–516. DOI: 10.1037//0003-066X.52.5.509

Murray, G., Rawlings, D., Allen, N. B. & Trinder, J. (2003). NEO Five-Factor Inventory Scores: Psychometric Properties in a Community Sample. *Measurement and Evaluation in Counselling and Development*, 36(3), 140–149.

Neyer F. J. & Voigt, D. (2004). Personality and Social Network Effects on Romantic Relationships: A Dyadic Approach. *European Journal of Personality*, 18(4), 279–299. DOI: 10.1002/per.519

Robins, R. W., Caspi, A. & Moffit, T. E. (2000). Two Personalities, One Relationship: Both Partners Personality Traits Shape the Quality of Their Relationship. *Journal of Personality and Social Psychology*, 79(2), 251–259. DOI: 10.1037//0022-3514.79.2.251

Schaffhuser, K., Allemand, M. & Martin, M. (2014a). Personality Traits and Relationship Satisfaction in Intimate Couples: Three Perspectives on Personality. *European Journal of Personality* 28(2), 120–133. DOI: 10.1002/per.1948

Schaffhuser, K., Allemand, M., Werner, C. S. & Martin, M. (2016). Discrepancy in Personality Perceptions Is Related to Relationship Satisfaction; Findings from Dyadic Latent Discrepancy Analyses. *Journal of Personality* 84(5), 658–670. DOI: 10.1111/jopy.12189

Schaffhuser, K., Wagner, J., Lüdtke, O. & Allemand, M. (2014b). Dyadic longitudinal interplay between personality and relationship satisfaction: A focus on neuroticism and self-esteem. *Journal of Research in Personality*, 53, 124–133. DOI: 10.1016/j.jrp.2014.08.007

Schimmack, U., Radhakrishnan, P., Oishi, S., Dzokoto, V. & Ahadi, S. (2002). Culture, Personality, and Subjective Well-Being: Integrating Process Models of Life Satisfaction. *Journal of Personality and Social Psychology*, 82(4), 582–593. DOI: 10.1037//0022-3514.82.4.582

Slatcher, R. B. & Vazire, S. (2009). Effects of global and contextualized personality on relationship satisfaction. *Journal of Research in Personality*, 43(4), 624–633. DOI:10.1016/j.jrp.2009.02.012

Solomon, B. C. & Jackson, J. J. (2014). Why Do Personality Traits Predict Divorce? Multiple Pathways Through Satisfaction. *Journal of Personality and Social Psychology*, 106,(6), 978–996. DOI: 10.1037/a0036190

Tokar, D. M., Fischer, A. R., Snell, A. F. & Harik-Williams, N. (1999). Efficient Assessment of the Five-Factor Model of Personality: Structural Validity Analyses of the NEO Five-Factor Inventory (Form S). *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 32(1), 14–30.

Zentner, M. R (2005). Ideal Mate Personality Concepts and Compatibility in Close Relationships: A Longitudinal Analysis. *Journal of Personality and Social Psychology*, 89(2), 242–256. DOI: 10.1037/0022-3514.89.2.242

Vater, A. & Schröder-Abè, M. (2015). Explaining the Link Between Personality and Relationship Satisfaction: Emotion Regulation and Interpersonal Behaviour in Conflict Discussions. *European Journal of Personality*, 29(2), 201–215. DOI: 10.1002/per.1993

Watson, D., Hubbard, B. & Wiese, D. (2000). General traits of Personality and Affectivity as Predictors of Satisfaction in Intimate Relationships: Evidence from Self- and Partner-Ratings. *Journal of Personality*, 68(3), 413–449. DOI: 10.1111/1467-6494.00102